Свети Архангел Михаило

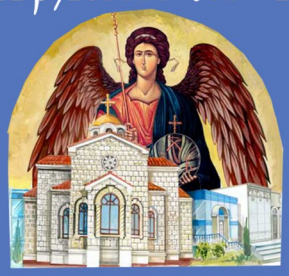

Српска Православна Црква Ванкувер

БЕЛИ АНЂЕО

ГОДИНА 2018 БРОЈ 20

Радуј се, Дјево, најблаженија међу женама!
Радуј се, пресветла Звездо, Мати Дјево!
Радуј се, која си Светло родила Цара свих!
Радуј се, која си засијала светлост правде!
Радуј се, Госпођо Владарко, виша од свих!
Радуј се, Мире и Радости свега света и спасења!
Радуј се, Радости целог људског рода!
Радуј се, Проповедање и Слово свих пророка!
Радуј се, Похвало апостола и Доброто мученика!
Радуј се, Радости и Весеље праведника!
Радуј се, Венче уздржања преподобних и умилна песмо монаха!
Радуј се, најјаснија красото светитеља!
Радуј се, најлепша Песмо свих песника!
Радуј се, Избавитељко моја од пагубне смрти!
Радуј се, Избавитељко моја од најтежег земљотреса!
Радуј се, најславније Чудо васељене!

Бели Анђео **Црквено-народни часопис**

Ц.Ш.О. Св. Арханђела Михаила

Редакција:
Главни и одговорни уредник: протојереј Малиша Миловановић
Дизајн корице: Ненад Штрбац
Историја*:* Љубомир и Зорица Котур
Рецензент, лектор и енглеска секција*:* Љиљана Тољевић
Штампа: Зоран Драгић
Тираж броја за Великку Госпојину 2018: 200

Икона Пресвете Богородице „Достојно јест“ – Милосрдна

Икона Мајке Божије која се назива „Достојно јест“ или „милосрдна“ налази се на горњем месту олтара Свето-Успенског саборног храма у Кареји – административном центру Атона. По предању, крајем 10. века недалеко од Карејског манастира, који је основао Константин Велики у келији је живео старац-отшелник са својим послушником. Једне недеље старац се упутио на свенoћно бдење у Карејски храм, а послушник је остао у келији сам. Ноћу му је покуцао непознати монах, и послушник га је пустио. За време свенoћног бдења, када су обојца стали пред иконом „милосрдна“, да би величали Пресветлу Богородицу дребном песмом Козме Мајунског, Часнију од херувима...гост је приметио да се код њих хајпре пева „достојно је да уистину блаженом зовемо Тебе Богородицу, присно блажену и Пренепорочну и Матер Бога нашега“.
За време ове песме Богородичина икона је сијала небеском светлошћу, а послушник је плакао од умилења. На његову молбу ову дивну песму гост је записао, будући да није имао хартију, на камену који се смекшао попут воска, под руком чудесног појца. Назвавши себе Фаврило, странац је постао невидљив. Икону Божије Мајке пред којом је била испевана песма „Достојно јест“ пренели су у Саборни храм. Плоча на којој је архангел Гаврило написао песму, била је пренесена у Цариград царевима Василију и Константину Порфирегонитима за време патријарховања светитеља Николе Хрисоверга (упокојио се 966. спомен 16. децембра). Многобројне копије Атонске иконе „Достојно јест“ или „Милосрдна“ уживају велико поштовање у руским црквама. Иконографиски тип иконе близак је Елеуси, са Младенцем, који је приказан с десне стране од Богоматере. Младенац је окренут посматрачу, у десној руци држи развијени свитак на којем су написане речи молитве.

На Атосу се приповеда следећа повест у вези са овом иконом Богомајке: Крајем 10. века, недалеко од Карејског манастира, у усамљеништву се спасавао и отшелнички живео један свештеномонах са својим послушником. Та келија, заједно са невеликом црквом Успења Пресвете Богородице, сачувала се све до данас. Живећи на том месту, старац и његов послушник све време су проводили у подвизима молитве и поста. Своју келију напуштали су само онда када су били обавезни да присуствују заједничком богослужењу.

Једном се свештеник упутио на свенoћно бденије у Карејски храм, а свом богобојажљивом ученику заповедио да, како може, службу обави код куће. Монах је остао да чува своју келију.. Када је пала ноћ, зачуо је да неко куца на врата келије. Отворивши их угледао је пред собом непознатог монаха који га је замолио за дозволу да уђе и преноћи у келији. Послушник му је допустио да уђе. Наступило је, међутим, време да се обави служба. Оба монаха су устала и узневши свој ум на нееса, почели су са страхом и побожношћу изливати пред Творцем васељене своја молитвена осећања и славословља. Тако је њихова ноћна служба протицала по утврђеном реду, док није дошло време да се велича Пресвета Богородица. Када је стао пред Њену икону, послушник је, срца испуњеог умилењем и побожношћу према Свеопеваној и као да у срцу крије осећање распламсале љубави према Њој, потресеним гласом изливао похвале Царици Небеској, певајући „Часнију од Херувима“ тј. Општеприхваћену у цркви песму св. Козме Мајумског, творца Канона, и тој песми није придодавао никакве друге речи, осим уздаха умилења душе. Одједном је дивни гост, начинивши овој песми другачији почетак, запевао слатким ангелским гласом:

Достојно је уистину да Блаженом зовемо Тебе, Богородицу. Увек Блажену и Свебеспрекорну и Матер Бога нашега. Часнију од Херувима и неупоредиво славнију Од Серафима Тебе што Бога Реч непорочно роди Уистину Богородицу Величамо.

Слушајући певање чудесног госта, послушник је осетио узбуђење и умилење. Толико је оно било прекрасно! Саслушавши песму до краја, он се зачуђено обратио незнанцу и рекао:

„Ми певамо једино „Часнију од Херувима“, а песму „Достојно јест“ све до сада нисмо чули не само ми, него ни наши преци. Уосталом, молим те, напиши ми ову песму, да бих и ја могао на тај начин величатио и славити Богородицу.“

Незнанац је присто да испуни његову молбу и затражио папир и мастило. Послушник се извини госту и рече да нема ни то нити ишта слично, јер су му, с обзиром да се бави молитвом и ручним радовима, ти предмети ретко кад потребни. „Онда ми бар донеси неку камену плочу“, рекао је гост.

Послушник је истог часа донео плочу и предао је незнанцу. Он ју је узео и почео да на њој својим прстом исписује песму „Достојно јест“. Под његовом чудотворном руком камен је постао мек као босак: прст којим је писао дубоко се урезивао у камен и речи су се у њега утискивале читко и разговетно. Окончавши писање, незнанац је плочу предао монаху ирекао: „Од сада тако певајте и ви, и сви хришћани.“

Затим је изненада, као мања, ишчезао од зачуђених погледа побожног монаха. Послушник је дуго стајао пред каменом плочом; обузело га је радосно и побожно дрхтање при погледу на слова, чудесно урезана у камен. Слично Луки и Клеопи, који су ишли у Емаус и нису препознали свог васкрслог Господа, послушнику је за време боравка госта остало непознато ко је овај тајанствени монах. И тек је тада, када је остао сам, схватио да је то био небожитељ.

Православна црква верује да је небожитељ који се јавио био архангел Гаврило, јер је он и у време земаљског живота Богородице Њу ватрено прослављао и био Њен чувар и благовеститељ. Да се то чудо уистину у давнини догодило и да је ангео који се јавио био Гаврило, може се видети из грчких минеја где се под датумом 11. јуна, када се прославља празник Богородичине иконе „Достојно јест“ каже: „На тај дан је сабор архангела Гаврила у „Пенији“ (тако се називало место где је стајала келија коју је посетио ангео и у којој је испевао чудесну песму). Отуда је очигледно да се ово чудо десило 11. јуна. Зато csy атонски монаси сваке године на том месту вршили службу као сећање на чудо које се тамо десило а у част архангела Гаврила.

Научивши песму, монах је започео да славослови Богородицу овим речима.

Старац, који се вратио са свенећног бденија и затекао свог послушаника како пева чудну песму, био је веома задивљен и обратио му се питањем где се научио тако прекрасној песми. Тада послушник исприча старцу о свему што му се догодило и на крају му показа плочу са чудесно урезаним речима песме. Старац је пажљиво слушао причу свог ученика о томе како му се јавио ангео Господњи. Дуго је разгледао камену плочу , исписану чудесном руком и читао речи песме. Затим су он и монах узели плочу, и однели је проту, тј. Старешини Свете Горе и подробно му испричали о ономе што се догодило.

За тај чудесни догађај убрзо су дознали и други атонски старци. Сви су једним устима и једним срцем прославили Христа Бога и Његову Пречисту Мајку и отпевали нову ангелску песму коју је на земљу донео архангел Гаврило. Затим је вест о појави Архангела пренета патријарху и цару; државом су тада владала браћа Василије и Константин, названи „у порфиру рођенима („Порфирогенити“), док је патријарх био Николај Хрисоверг.

Идући код цара и патријарха, атонски монаси понели су у Константинопољ камену плочу са урезаном песмом Богомајци као доказ истинитости вести коју су донели. Од тог времена ова ангелска песма „Достојно јест“ која потпуно изражава слвау и величину Пресвете Богородице, одјекнула је, а и сада одјекује црквом Христовом на Божанственој литургији и другим богослужењима. Раширивши се васељеном, она је постала заједничка и омиљена свим хришћанима у тој мери да је данас чак и најмлађа хришћанска деца с великиом радошћу певају у славу Богородице.

Ону икону Богомајке, пред којом је небески гласник отпевао своју похвлну песму, атонски оци узели су из келије и пренели је у саборни протатски храм, где се и сада може видети на олтару, на узвишеном месту, и на све који долазе и клањају јој се с вером и љубављу излива благодатне дарове исцелења од душевних и телесних болести. Уместо ранијег назива „Милосрдна“ сада се назива икона „Достојно јест“. На исти начин се и сама келија од времена описаног чудесног догађаја па све до данас назива „Достојно јест“.

Овај описани дивни догађај на Светој Гори помиње се и празнује 11. јуна сваке године. Како се, међутим, током месеца јуна пости у част првоврховних апостола Петра и Павла и пева се Алилуја, то је, да би се сачувале те свете установе цркве и да се не би дозволило разрешење од поста, утврђено да се 11. јуна слави само икона Богородице, а да се сабор архангела Гаврила пренесе на 13. јул.

Овоме што је речено предање Атонске горе додаје да је икона Богомајке „Милосрдна“ у том тренутку, када је архангео певао пред њом, заблистала јаком светлошћу и свети лик Богомајке као да је изражавао задовољство и наклоност према славословљу које Јој је исказано.

Призива се за умилостивљење Бога према нашим сагрешењима.

О, Пресвета и Премилостива Владичице Богородице! Клањамо се светој икони Твојој и смерно Те молимо: послушај глас мољења нашег, погледај жалости и недаће наше! Љубављу пребогата Мајко, притекни у помоћ нама беспомоћнима и умоли Сина Твога и Бога нашег да нас по човекољубивој милости Својој не погуби због безакоња наших.

Од љубави и доброте Његове испроси нам, Владичице, телесно здравље, спасење душа, живот миран, земљу плодоносну, ваздух чист и благослов са висине за сва добра дела и подухвате наше.

И као што си некада погледала на смерно славословље и појање послушника атонског пред пречистом иконом Твојом и послала му Ангела да га поучи песми којом Те Ангели славослове, тако и сада прими усрдно молитвословље наше које Ти приносимо, Царице Свеопевана!

Пружи ка Богу богоносне руке Своје на којима си Богомладенца Христа носила и умоли Га да нас избави од свакога зла. Покажи нам, Богородице, милост Своју: болесне исцели, жалосне утеши, невољне помози и удостој нас да живот свој побожно окончамо, да непостидан крај хришћански задобијемо, да Небеско Царство наследимо материнским заступништвом Твојим пред Тобом Рођеним, Христом Богом нашим, Коме приличи свака слава, част и поклоњење са Беспочетним Оцем и Пресветим Духом сада и увек и у векове векова. Амин.

Свете мученице Вера, Нада, Љубав, и мајка им Софија

Живели и страдали у Риму у време цара Адријана. Софија мудра, како јој и име каже (софија – мудрост), беше остала удовом, и као хришћанка беше добро утврдила и себе и кћери своје у вери Христовој. У време када се мучитељска рука Адријанова пружи и на добродетељни дом Софијин, Вера имаше 12, Нада 10, а Љубав 9 година. Изведене пред цара оне све четири, држећи се за руке „као венац исплетени" смерно али одлучно исповедише веру у Христа Господа и одбише да приносе жртве идолској богињи Артемиди. Пред страдање мајка саветима својим крепљаше кћери своје, да би истрајале до краја. „Ваш небесни Љубитељ Исус Христос јесте здравље вечно, красота неисказана и живот бесмртни. И када тела ваша буду муком уморена, Он ће вас обући у нетрулежност, и ране на вашим телима ће засијати на небу као звезде." Све једну по једну мучитељ мучаше љутим мукама, најпре Веру, па Наду, па Љубав. Тукоше их, секоше, бацаше у огањ и у врелу смолу, и најзад једну за другом мачем посекоше. Мртва тела својих кћери узе Софија однесе ван града и тамо чесно сахрани. И оста на гробу њиховом три дана и три ноћи молећи се Богу, и у томе предаде дух свој Богу хитајући у рајска насеља, где је блажене душе њених славних кћери чекаху.

Свети Јоаким и Ана

Св. Јоаким беше син Варпафира, из колена Јудина, и потомак цара Давида. Ана беше ћерка свештеника Матана, из колена Левијева, као и првосвештеник Арон. Тај Матан имаше 3 кћери: Марију, Совију и Ану. Марија се удаде у Витлејем, и роди Саломију; Совија се удаде такође у Витлејем, и роди Јелисавету, мајку св. Јована Претече; а Ана се удаде у Назарет за Јоакима, и у старим данима својим роди пресвету Богородицу Марију. 50 година живљаху у браку Јоаким и Ана, и беху бесплодни. Живљаху богоугодно и тихо, и од свих прихода својих једну трећину само употребљаваху на себе, другу раздаваху сиромасима а трећу жртвоваху храму. А беху имућни добро. Једном када под старост одоше у Јерусалим да принесу жртву Богу, укори их првосвештеник Исахар говорећи Јоакиму: „ниси достојан, да се из твојих руку прими дар, јер си бездетан". Тако и други, који имаху деце, гураху Јоакима позади себе као недостојна. То веома ожалости ове две старе душе, те с великом тугом вратише се дому своме. Тада обоје припадоше на молитву Богу, да и на њима учини чудо као некад на Авраму и Сари, и подари им једно чедо за утеху у старости. Бог им посла ангела свога, који им објави рођење „кћери преблагословене, којом ће се благословити сви народи на земљи, и кроз коју ће доћи спасење свету". И одмах Ана заче и у 9. месецу роди св. Деву Марију. Св. Јоаким поживе на земљи 80 а Ана 79 година, и представише се Господу.

ПРЕДВЕЧНА ТАЈНА

Име *Дјеве Марије* сусреће се не само у Светоме Писму и Свештеном Предању, него се оно помиње у васцелом животу Православне Цркве: у богослужењу, црквеној химнографији, црквеном живопису и црквеној музици. Од посебне важности је чињеница да је у богослужењима Православне Цркве поновљен сав богочовечански Домострој спасења.Светоотачки је став да је Пресвета Марија Увекдјева и на тај начин се сведочи и потврђује натприродни карактер тајне Оваплоћења као предуслов духовног препорода човека, света и васцеле творевине.

Али оно што је од посебне важности да се напомене јесте чињеница да се у православном богословљу Богородица никада не помиње сама за себе, то јест, аутономно, него се увек помиње и доводи у непосредну везу са својим Сином – Богочовеком Исусом Христом, са Којим је, ако слободно можемо да се изразимо, органски повезана.

Ова истина се види на свакој православној икони на којој је иконично изображена Дјева Марија, то јест, она се никада не приказује сама, него увек са Богомладенцем Исусом Христом. Дјева Марија је с потпуним правом окарактерисана као „живи синопсис васцеле христологије,“јер девичанско рођење Логоса је видљиви доказ Божанства Сина Божијег.

На свакој православној Дјевиној икони стоји натпис „Богородица“, или „Мајка Божија“, и на тај начин натпис (на иконама) изражава истинитост Оваплоћења Сина Божијег и открива Тајну Домостроја спасења. Једном речју, слава Дјевина је нераскидиво повезана са славом Оваплоћеног Сина Божијег, Спаситеља и Искупитеља, и њена слава је већа од славе Херувимâ и од било којег човека у свету.

Исто тако ту истину на својски начин изражавају црквени песници и Свети Оци. Неће бити на одмет ако стакнемо чињеницу да основна карактеристика црквеног песништва јесте њен догматски садржај изражен на песнички начин. Подсетимо се само песме: „Достојно јест ...“ Значајно је истаћи да је православна црквена химнографија тријадолошка и христолошка. Тријадолошка и христолошка догма „сачињавају две основне осовине око којих се окреће васцело православно богослужење“.

Од посебне важности је истина, о којој нам говори Свето Писмо и Свештено Предање, да, када је дошла „пуноћа времена“, то јест, приликом Оваплођења Бога Логоса – Сина Божијега, дошло је до најтешње и слободно-љубеће сарадње између Тројичног Бога и човека – Дјеве Марије. Дјева је нераскидиво повезана са старозаветним пророштвима о Оваплођењу Логоса, и она је постала Мајка Логосова по телу.

Међутим, све је то тесно повезано са спасењем и обожењем у Богочовеку Исусу Христу. Од посебне важности је истаћи чињеницу да Дјева није само Марија, него је она изнад свега Богородица, и када се помиње име Богородица тада је увек пред нама истинитост, стварност и збиља Оваплођења, односно, Очовечења Бога Логоса – Исуса Христа. Као ћерку Адамову, када је наступила пуноћа времена, Бог је Дјеву Марију изабрао да буде почетак духовног људског обновљења и пресаздавања (ср. Лк.1,27), јер се од ње родио Логос да би људски род искупио, спасио и обожио.

Једном речју, Оваплођењем Бога Логоса почиње у Христу „нова твар“, нов човек, ново време, и нов свет, присуство Царства Небеског. Православни је став да „оваплођен од Духа Светога и Марије Дјеве“ Бог Логос (ср. Јн.1,14), то јест, Исус Христос је истовремено највеће и потпуно Откривење живога Бога у историји, а исто тако је Логосовим

Очовечењем откривен човеков смисао и циљ живота. Циљ људског рода јесте да човек истински окуси радост рођења Исуса Христа – Месије. Ако обратимо пажњу на химне Светога Андреја Критског, видећемо да та радост испуњава христоцентрично богослужење Православне Цркве.

Имајући у виду чињеницу да је у Дјевиној утроби на телесан начин (телесно) извршена Тајна Домостроја спасења, тада и није чудо што се личност Пресвете Богородице налази у средишту православне побожности и што заузима посебно место у богословском учењу наше Свете Цркве, јер је она у својој личности сажела сву Тајну Домостроја спасења.

Реч је, дакле, о тајни сарадње и живог општења између Бога и човека, и управо услед те сарадње „Истина је дошла“ у свет и људску историју, и тако је палом (огреховљеном и усмрћеном) човеку дата благодат и могућност да се спаси и живи надвечним животом у заједници са Тројичним Богом. У тој Тајни посебну улогу имају: с једне стране Син Божији (=Исус Христос), а са друге, облагодаћена Дјева Марија, која је добровољно, и са дубоком вером, пристала да роди Бога Логоса по Његовој човечанској природи. Значи, овпалоћујући се од Дјеве Марије, Бог Логос је остварио такозвано „друго стварање“. Овде се, такође, види да је Дјева била члан и део људског рода, односно, она није натприродно биће – „Богиња“, него је „царица васцеле људске природе“, која је као дар примила спасење (обожење) од Оваплођеног Сина Божијег, јер је и она била стварни човек као сви остали људи, с том разликом што је њу сила Духа очистила да би била осењена од Духа Светога и родила Бога Логоса по човечанској природи. Другим речима, Богородица се спасава и обожује Логосовим Оваплођењем од ње.

Дјева је постала духовно огледало Очевог отсјаја, а по библијским сведочанствима, Син је отсјај славе и бића Очевог (Јевр.1,3). Дјева је тварни храм отеловљеног и очовеченог Творца света, која слободно и покорно служи искључиво у оквиру Тајне Домостроја спасења, а не онако како накарадно и погрешно уче римокатолици и протестанти о Богородици.

Исправно је примећено од стране појединих теолога да православно учење о Богородици има два равночасна начела: христологију и антропологогију. То значи, да, с једне стране, Дјеви Марији не приписујемо божанске особине које јој не припадају, а са друге ни у ком случају не умањујемо њену улогу у Домостроју спасења, јер добро знамо да је она узвишенија од сваке твари, и да је управо њој, због рођења Бога Логоса, припала „част“ да објави свету предвечно сакривену Тајну Домостроја спасења (ср. Кол.1,26)...

...Овде ћемо још нагласити да је Дјева Марија историјска личност као и сви остали људи, и да је доживела физичку смрт (=растављање душе од тела), као што умири сви они (потомци праоца Адама) који се роде и дођу на овај свет. Међутим, њу је њен Син вознео на небо у небеску Скинију, то јест, управо тамо где је Он. Православни хришћани Богородицу боголепно прослављају, и због тога Православље учи: „Мислиш ли о Богомајци – мисли молитвом; говориш ли о Богомајци – говори молитвом“.

Само молитвом и љубављу се отвара срце наше за раумевање садржаја Тајне Домостроја спасења и личности Пресвете Богородице. „Молитву као метод живота, молитву као метод мишљења имају духоносни Оци наши, зато богомудро, кротко молитвено мисле они о Св. Богородици и говоре о Њој. Сваку реч своју они ограђују молитвом; сваку мисао своју они опасују огњеним појасом молитве, а ивицу њену не могу прећи нечисти духови.

Зато је сваки њихов говор о Њој – молитва Њој; свака реч Њихова о Њој – славословље Њој... Зато Православље њих једино признаје за омпетентне, да достојно говоре о Пресветој Присно-Дјеви. Сваком члану свом Православље налаже да кроз Свете Оце мисле о Светој Дјеви, да њих има за вођу кроз неисказане тајне личности Њене. Она тражи, да сваки најпре омолитви своје срце, омолитви свој ум, омолитви свој језик, па онда да говори о Светој Богородици. Само омолитвљени мислени апарат човечији оспособљава човека, да достојно може говорити о најдостојнијој међу свима створеним бићима. Што молитвенији православни човек – све више воли Богомајку, све више мисли о Њој, све се више моли Њој – рекао је једном један син Православља

Епископ др. Јован Пурић,
Одабрани увод из књиге *Тајна О Пресветој Богородици*, *Хиландарски путокази*, 2017

ЦАРИЦА ТИШИНЕ

Тихо и претихо Ти земљом хођаше,
Нечујно у свету живот провођаше
Дишући молитвом и ноћу и дању
Сањајући вечност у сну и спавању,
Тиша и од росе што свануће влажи,
Од сунчаних зрака ход Ти беше блажи,
Мирнија од летње плаветне висине,
Богата царице, царице тишине!
Улепшај ми душу ведром Ти тишином,
Покажи ми небо с Твојим царем Сином!

Нема такве буре које се Ти бојиш,
К’о звездани простор над бурама стојиш,
Раскош звезда скрива земна олујина
Открива је светлост и ведра тишина.
И тишина Твоја раскош неба јавља,
Тишина Те, Дјево, види и прославља.
Ти нечујно растеш к’о планинска трава,
Безгласна, безшумна, к’о висина плава,
Безгласна, безшумна, к’о морска дубина, –
Царице тишине, младост без година.

О, ко други може родит Божјег Сина
Осим таква здрава, царствена тишина?
О, ко други може мени мира дати
Сем Тебе, царице, реко благодати?
Бура се не бојиш, посред бура ходиш,
Кадифеном руком бродоломне водиш.
Греха се не бојиш, у кал греха сходиш,
Тихо као вечност бесне страсти кротиш.
Царице тишине, посети нас журно
И тишином Твојом стишај срце бурно!

Св. Владика Николај Српски

Богородице Дјево

Богородице Дјево је краћа хришћанска, православна молитва Богородици Увијек Приснодјеви. Обично се пјева на литургијама и вечерњим молитвама у православним црквама и манастирима.

Богородице Дјево,
радуј се благодатна Маријо,
Господ је с тобом;
благословена си ти међу женама,
и благословен је Плод утробе Твоје,
јер си родила Спаситеља душа наших.

Милосрдна смрт

Пре неколико месеци, интензивно сам обилазио, једног нашег парохијана. Симпатичан и драг, човек у већ поодмаклој старости. Сустигле су га године, тело је ослабило и, на овом свету је остао без потомства, сам самцијат, и супруга му се упокојила одавно. Већ добро савладан болестима, прелази у старачки дом (hospice), леп и веома услужан. Он је тај боравак лепо плаћао, имао је Богу хвала лепу пензију, хвалио се како су сви насмејани и како се труде око њега.Трудио сам се да га обилазим често, да попричамо о Богу, да му пружим утеху. И онда једне вечери, добио сам позив из тог дома, за састанак са лекаром. Сутрадан сам са лекаром разговарао о том човеку. Пошто сам га редовно посећивао, плус сам и свештеник, а пошто није имао ближе и даље рођаке, лекар је помислио да сам ја најбоља особа, како би ми понудио једну могућност везано за њега. Понудио ми је да се сагласим, да њега, пацијента и болесника, који редовно плаћа боравак, хумано убију лековима, како се не би више мучио. Био сам пренеражен. Опет сам упитао, шта то лекар хоће и, опет сам добио исто питање. Лекар је желео да се потпишем и сложим, да мога парохијанина, убију, како се не би мучио. Одмах сам наравно, рекао да је то потпуно неприхватљиво.

Упитао сам, ко смо ми? Да ли смо ми људи, господари живота или смрти? Доктор ми је одговорио да је то нормална пракса и, да такви пацијенти и не треба да се муче. Додао је да, је он и неупотребљив, стар и да заузима место неком другом, успут ми је рекао да је то у Британској Колумбији и легално. Опет сам негирао икакву могућност, и нагласио да је Бог тај који одређује ко се када рађа и ко када умире. Захвалио сам се доктору и отишао да посетим болесника. Неколико дана касније, тај драги човек, се упокојио природним путем. И од тада стално размишљам у шта се претвара савремени свет, да ли се сврха човечијег постојања мери само у бројкама и у потрошњи? Да ли је човек вредан постојања и поштовања и када доспе до болесничке постеље, када више не успева ништа да произведе ? Да ли ће будућа поколења имати хуманости ?

Потом сам почео и да истражујем на интернету, да видим колико је узело маха размишљање о « милосрдној смрти» . У многим западним земљама постоје удружења која заговарају еутаназију или самоубиство. У Француској постоји „Асоцијација за право на достојанствену смрт“, у Јапану „Удружење за достојанствену смрт“. У Америци је „Удружење Хемлок“, чији је мото „добар живот, добра смрт“, активно већ готово 25 година и има око 25.000 чланова. Њен оснивач, Дерек Хемфри, аутор је *Коначног излаза*, неке врст е приручника за самоубиство, пропагирајући еутаназију као добру смрт. А савремена еутаазија је започета у нацистичкој Немачкој, мада савремени протагонисти еутаназије одбацују билу какву повезаност између својих идеја и догађаја који су се одвијали у Немачкој. Међутим, управо је ту развијена прва теорија о еутаназији и први пут спроведена у пракси. Хелмут Унгер је 1936. објавио причу о доктору који је помогао својој жени која је боловала од галопирајуће склерозе да умре. Снимљен је и филм заснован на овој причи, који је узроковао мноштво симпатија према идеји „смрти из милосрђа“. Убрзо након тога је отац детета које је боловало од неизлечиве болести замолио Хитлера да допусти лекарима да његовом детету одузму живот. Хитлер је овај случај предао свом личном доктору, Карлу Бранту, који је спровео захтев. Хитлер је 1939. године наложио Рајхслајтеру Боухлеру и Бранту да докторима „одобре *милосрдну смрт* пацијентима који, у складу са проценама лекара, болују од неизлечиве болести.“

Убрзо се у Немачкој појавила прва „Кућа гладних“ (*Hungerhaus*), медицинска установа у којој су бебе и старији који болују од неизлечивих болести бивали изгладњивани до смрти. Од 1939. до 1941. године еутаназија је постала уобичајена појава: терминално оболели, богаљи и ментално ретардирани су према наредбама лекара систематски убијани у гасним коморама. Током тих година је око 70.000 људи убијено у складу са „програмом еутаназије“, док је до краја Другог светског рата укупан број ових жртава, према Нинбершком суду, износио 275.000 људи. Након 2 светског рата еутаназија је била забрањена у свим европским земљама. И даље је незаконита у већини западних земаља, мада се у стварности практикује све чешће. Постепена промена јавног мњења у корист еутаназије довела је до озакоњења еутаназије у две европске земље – Холандији и Белгији.

Према законима који су усвојени 2002. године, доктори који помогну терминално оболелима да изврше самоубиство изузети су од кривичне одговорности. Чини се да ће се слични закони ускоро увести и у другим европским земљама. Засад још увек нисмо суочени са програмом за систематско уништење неизлечивих болесника налик ономе који се практиковао у Хитлеровој Немачкој, но имамо ли гаранцију да европски законодавци, након укидања једне забране, неће пожелети да успоставе неку другу забрану – наравно, искључиво у „хумане“ сврхе?

Данас се православне Цркве широм света , противе озакоњењу еута-назије.У хришћанској традицији Бог се сматра господаром живота и смрти. Зато Православна Црква самоубиство сматра великим грехом и изједначава еутаназију са самоубиством или убиством. У хришћанској традицији овоземаљски живот нема апсолутну вредност, јер хришћани своје поимање живота заснивају на перспективи вечног постојања, посматрајући болест као искушење које може у духовном смислу бити на корист, а смрт као прелазак у други живот.Хришћани се моле да буду изузети од изненадне смрти, сматрајући пожељном могућност да се припреме за окончање својих овоземаљских живота, јер смрт посматрају као духовно значајан прелаз у човековом животу. Окружена хришћанским старањем, умирућа особа може да осети благодатну промену срца и на бољи начин сагледа пут који је прошла, покајнички стојећи пред вечношћу у последњим данима земаљског постојања. Они ко-ји изврше самоубиство, као и они који се подвргну еутаназији, лишени су тога.

Проблем еутаназије са собом носи читав низ других моралних питања која су блиско повезана са главним проблемима у расправи између традиционалних и либералних вредности. Једно од тих питања бави се функцијом и улогом доктора. У складу са религиозном идејом укорењеном у вековима дугој традицији, задатак доктора је да лечи болест и одржава живот болесника и да му ни на који начин не оконча живот. У Хипократовој заклетви стоји: „Никоме нећу, чак и ако ме замоли, преписати смртоносан отров.“ Доктори који учествују у убијању болесника, чак иако се то одвија са одобрењем пацијента или захтевом, преузимају улогу егзекутора. Морални критеријум због којег је медицинска професија толико цењена током векова и захваљујући којем пацијенти поверавају свој живот доктору – нестаје. Легализација еутаназије ће такво поверење учинити немогућим. Штавише, она ће отворити врата за трансформацију доктора у серијске убице ?

Још један морални проблем који је индиректно повезан са еутаназијом тиче се постепене промене односа између младих и старијих у западним земљама. Према извештајима УН из 2002. године, старење популације у савременом свету је процес без преседана у историји човечанства. Пропорционално увећање броја старих особа на земљи (преко 60 година и старијих) је пропраћено сразмерним опадањем броја младих (15 година и млађих). До 2050. године број старијих особа у свету ће бити већи од броја млађих, први пут у историји човечанства. Процес старења се одвија огромном брзином у развијеним западним земљама, где је изазван оштрим опадањем броја рођених и повећањем животних очекивања. Опште је познато да што има више просечно старијих, расту и финансијске тешкоће сваке младе особе у тој земљи, јер ће морати да плаћају све више такси како би издржавали армију старих који су у порасту. У оваквим околностима се еутаназија може јавити као посебан захтев и лако средство да се човек реши нужности трошења новца ради издржавања старијих особа. Старији ће све чешће бивати подсећани на њихово „право на смрт“ и могућност да „умру достојанствено“.

Понекад се чини да живимо у свету који је наопако изокренут, у којем је систем вредности извитоперен, где се добро назива лошим и зло добрим; живот назива смрћу и смрт животом. Вредности засноване на религиозним моралним идеалима, које су и даље традиционалне за већину људи на земљи, систематски бивају обесвећене, док нове моралне норме које нису укорењене у традицији и у супротности су са самом људском природом бивају убачене у масе.

Милиони нерођене деце бивају лишени живота, док се старијима и терминално оболелима нуди „право на смрт“. Куга милитантног атеизма и либерализма погодила је милионе људи на Западу: некима је одузела живот, друге је лишила могућности да буду рођени, а појединима омогућила право да „умру достојанствено“.Атеисти ликују тврдећи да је проблем раста популације у развијеним земљама у Европи и Северној Америци успешно решен. . Игноришу чињеницу да је поновна процена вредности на универзалном плану већ бацила западну цивилизацију у демографски амбис и сада прети да створи глобални, међуцивилизацијски проблем, којим би се епидемија либерализма проширила на остале делове света.

Данас би сваки верник на Западу озбиљно требао да поразмисли о својој будућности и будућности своје деце, земље и цивилизације.Ми, побожни морамо да увидимо посебну одговорност коју носимо и да покушамо да се у овом постхришћанском свету изборимо макар за права која су имале и бројне генерације, а да покушамо да са се укључимо у дијалог са секуларним светом. Ако такав дијалог није могућ, они би требали отворено да се одупру оваквом систему вредности.Да се поштује достојанство личности, како се не би десило да и ми у тој будућности не будемо «бескорисни и да неком заузимамо место».

Протојереј Малиша Миловановић

МОЛИТВА ЗА БОЛЕСНИКА

Благословен си, Господе Боже наш, лекару душа и тела, који и немоћи и болести наше на телу свом понесе, чијом се раном ми исцелисмо, пастиру добри, који дође да изгубљену овчицу тражиш и који изнемоглима дајеш утеху и живот са васкрсењем; Ти си се у последње време учовечио и Бог Реч се са телом на земљи јавио и са људима поживео ради људског спасења.

О, Господе, Ти на висинама живиш и на смирене гледаш; као што си некада примио Језекијину молитву и сузе, подигао га са болесничког одра, и продужио му живот за петнаест година; као што си преко пророка Јелисеја очистио од губе Неемана Сирца, и васкрсао Сунамићанкина сина; и као што си Петрову ташту од грознице избавио; и заповешћу својом губаве исцељивао; и додиром хаљине своје исцелио од болести жену, болесну дванаест година од течења крви; и због вере капетановог слугу оздравио; и удовичина јединца сина из мртвих васкрсао и предао га мајци његовој жива и здрава; и Хананејкину кћер од свирепог злодуха ослободио; и помазавши калом очи слепом од рођења, вид му повратио; и четвородневног и љубљеног пријатеља твог Лазара оживео и дао га сестрама његовим; као што си некада дао власт Апостолима твојим да болесне исцељују и губаве чисте; као што си царинике оправдао, и прикован на крсту, рај си обећао разбојнику, Ти који узимаш на себе грехе света; као што си преко врховних Апостола твојих Петра и Јована код Красних врата хромога исцелио, и Тавиту из мртвих васкрсао, и Евтиха Павлом оживео, и од гујина уједа Павлову руку неповређеном сачувао, и преко Павла апостола твога крепком руком својом оца Пуплијева од ватре и грознице исцелио, тако и сада, неисказаним човекољубљем својим и уобичајеним милосрђем својим исцели слугу твога (или: слушкињу твоју) (име) од његових (или њених) душевних патњи. Молимо Ти се и преклињемо Те, разреши, опрости слузи твоме (или: слушкињи твојој) сва безакоња за која Те моли, и исцели га од страсти, очисти од сваке прљавштине тела и душе, угаси ватру у њему (или у њој) росом милости твоје; опрости му ако коју заповест твоју наруши као човек који тело носи и телесно живи, ако сагреши пред Тобом дању или ноћу, вољно или невољно, свесно или несвесно, или се ум његов повреди погледом очију или слухом ушију или мирисањем или нечим другим, те сагреши и телом и духом, и отуђи се од воље твоје, но Ти сам, Господе, као благ и човекољубив, подигни га од опаке болести и патње.

О, Владару Господе, услиши нас грешне сада, и кад год Те призовемо; погледај као благ и не помени безакоња његова прва, и избави њега (или њу) и нас од вечних мука, и очисти њега и нас од сваке рђаве намере, и уста његова (или њена) нека величају Тебе, и усне његове нека славе Тебе, и руке његове (или њене) укрепи на вршење заповести твојих, и ноге његове поведи путем твојим, и све удове и разум његов (или њен) утврђујући молитвама пречисте Мајке Твоје и свих Светих твојих.

Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

ВИДОВДАН 2018

Зашто је баш на Видовдан слово о Србији прошло читавим слободним светом? Две године, 1389. и 1914. обједињује један датум и један жртвени чин.
Дан светог Вида, ранохришћанског светитеља упокојеног у Христу 303. године наше ере, за време цара Диоклецијана – великог прогонитеља хришћана, слави се на свим меридијанима, широм хришћанске и православне екумене, и то 15. јуна по јулијанском календару. Ипак, нигде се овај дан не празнује као у једној малој земљи на брдовитом Балкану и у једној од старијих помесних православних црква – СПЦ. Свако српско срце осећа набој поноса и горчину погибије на помен овог празника. Управо је Видов дан у нашем народном предању најопеванији у епским песмама. Као што је за хришћане Васкрс празник који потврђује постојање истинске вере, дакле чињенице да је о Божићу заиста рођен Спаситељ душа наших, тако је и за Србе Видовдан празник који потврђује постојање „небеске Србије“, оне чије је темеље поставио Свети Сава, као отац наше нације. Зашто је то тако?

Свети кнез Лазар определио се за оно царство које је Св. Сава својим делима изградио скоро два века раније, одричући се овоземаљског! За кнеза Лазара није постојала дилема. Љубомир Симовић је светом Кнезу приписао следеће речи: „Ја не одлучујем да ли ћу ићи у битку по томе колика је сила која ми прети, него по томе колику светињу браним!“. А бранио је српски завет, исти онај који данас називамо косовским! Тај завет је кичма постојања нашег народа, она је еталон за количину свести и самопоштовања Срба! Док буде косовског завета, биће и нас! Он је управо чврсто везан и саткан од три кључна датума: дан духовности (27. јануар), дан државности (15. фебруар) и Видовдан (28. јун, све по грегоријанском календару). Управо овај последњи представља крв српског бића, везу остала два. Савиндан је, наиме срце нашег постојања, дан рођења нације, које пумпа крв у мозак – Сретење, дан када је српски народ одлучно скинуо јарам! Карађорђе Петровић је вожд који је пре два века оправдао Лазареву жртву о Видовдану давне 1389. године, пре чак 625 година!

Прича а о Видовдану уткана је у наш идентитет, и није само пука историја! Он је јединствен пример сложног, а у исто време и располућеног народа, у борби Давида и Голијата. Само 18 година пре косовског Видовдана, јужне области верне цару Стефану Урошу V Немањићу десетковане су на реци Марици кренувши у сусрет Османлијама. Урош нејаки, који је и даље столовао, макар формално, будући да није имао потомака, обећао је престо наследнику краља Вукашина Мрњавчевића.

У тој бици на српској страни поражени су краљ Вукашин , његов брат Угљеша Мрњавчевић и Дејановићи , што је представљало целокупно племство јужних српских земаља. Тај несмотрен потез коштао је српску државност тога да се српски барјак слободе од тог тренутка вијорио тек од Косова на север и северо-запад, у Моравској Србији, Зети и Босни . Такође, део властеле се ставио на страну Турака, међу њима су и вазали: краљевић Марко Мрњавчевић, Константин Драгаш… У таквој ситуацији, Лазар Хребељановић, Балшићи, Вук Бранковић и Влатко Вуковић су били осуђени на неуспех на Косовом Пољу, али их то није поколебало у намери да учине што је до њих како би образ Србије био сачуван, и успели су! Након Газиместана, српске земље једна за другом бејаху лак плен Османлија. Трагедија је да нас слични случајеви нејединства од тад прате кроз читаву историју, упркос поруке коју шаљу четири оцила, симбола који украшава грб наше државе.

Овај гест самопожртвовања је мотив многих јунака за сличним јуначким подвигом. Неки од тих подвига су: битка на Чегру славног војводе Стевана Синђелића 1809., одбрана Београда мајора Драгутина Гавриловића, Мојковачка битка сердара Јанка Вукотића и Солунски фронт Живојина Мишића! Међутим, један догађај није набројан. Без 28. јуна 1914. године, не би било ни мотива Видовдана и косовског завета у три можда најсветлија тренутка српске историје! Неки тај догађај зову атентатом у Сарајеву, али он представља само народни бунт против сувишне и беспотребне демонстрације силе. Дух Видовдана помешан пркосом једног Динарца одиграо је судбоносну улогу у даљем току наше народне историје. Док чекамо да се наврши 629. годишњица Косовске битке, ваља се подсетити значаја Видовдана и ове битке не само за српску и европску историју, већ и за идентитет српске нације. Косовска битка била је једна од великих средњовековних битака. Маричка битка била је без сумње значајнија и кобнија за балканске државе, али је Косовска битка остала снажније и живље упамћена од било које друге битке балканског средњег века. Поред тога што је постала окосница српског историјског памћења, Косовска битка имала је велики одјек широм ондашње Европе. За њу су чули у Италији и Француској, али је она описана у историји света писаној у 16. веку за Ивана Грозног, у 17. веку о Косовској бици је једну драму написао Енглез Ричар Нолс... Чињеница да је то била једина битка у османској историји у којој је смрт пронашао и један султан довела је до тога да у каснијим вековима турски и персијски хроничари и историци дописали или изменили истину, и написали да се турској војсци на Косову супротставила велика коалиција европских народа и држава (а ми знамо да је била присутна само српска војска).

Као и шест векова пре Принципа, када је хришћанска Европа сачувана српском крвљу, тако је и почетком 20. века, заустављен тзв „продор на исток“ који је планиран до Солуна. У оба случаја Видовдан представља бедем слободољубивости, који је два пута обишао и цео свет! Светска историја писана је годишњицом једног малог народа, малог по бројности, али по делима великог! Управо тог Видовдана 1914. одмотано је клупко историје, отворена је пандорина кутија у којој су се сусрели жеља за слободом западних српских земаља, и империјалистичке амбиције даљег поробљавања мањих народа од стране Германа. Млада Босна беше организација правих родољуба: Владимира Гаћиновића, Вељка и Васа Чубриловића, Богдана Жерајића, Мухамеда Мехмедбашића, Иве Крањчевића, Трифка Грабежа, Боривоја Јевђевића, Гаврила Принципа и многих других, која је имала подршку и нобеловца Иве Андрића, песника Јована Дучића, писца Бранислава Нушића, организације официра „Уједињење или смрт“ – тј „Црне руке“, као и удружења „Народна Одбрана“. Био је то широк фронт који се залагао за за разбијање окова подаништва. Њихово деловање најбоље описују речи Гаврила Принципа: „Право је рекао Жерајић, тај српски соко сиви: Ко хоће да живи нек мре, ко хоће да мре нек живи!“ Тако је и било! Симболично, тачно месец дана после пуцња у Франца Фердинанда, бечког престолонаследника, почео је рат који се дуго звао Велики или Светски, јер већег до тада није било. Осећате ли мотив и блискост дела Милоша Обилића док распара утробу султана Мурата и Гаврила Принципа?!

Ипак, подјармљени народ овог пута био је јединственији, и након серије победа: Цер, Колубара, Дрина, све је више добровољаца из Аустро-Угарске прешло на страну Краљевине Србије и Краљевине Црне Горе, двеју српских држава на Балкану у жељи за ослобођењем својих огњишта.

О бици на Мачковом камену испевана је једна од најлепших родољубивих песама „Марш на Дрину“. Дошли су убрзо и тешки дани, опсада Београда, напуштање вољене земље, повлачење кроз Проклетије и Албанију, превоз до острва Крфа и Вида, када су настале и тужне песме „Креће се лађа Француска“ и „Плава гробница“… Ипак, онај „Лазарев барјак“ слободе „прешао“ је у руке мајора Гавриловића у престони Београд 1915. Он је том приликом изговорио речи сличне говору „светог кнеза“: „Војници! Јунаци! Врховна команда избрисала је наш пук из бројног стања, наш пук је жртвован за част Београда и Отаџбине. Ви немате више, да се бринете за животе ваше, они више не постоје. Зато напред у славу! За Краља и Отаџбину! Живео Краљ! Живео Београд!“. Због силине непријатељске офанзиве, барјак је убрзо морао бити „пресељен“ да се вијори на Мојковцу, о Божићу 1916., у рукама сердара Јанка Вукотића! Коначно, војводе Живојин Мишић и Петар Бојовић са својим војскама уз помоћ осталих савезника: Француске, Русије, Уједињеног Краљевства, Грчке и Италије, под вођством маршала Франшеа Депереа пробили су Солунски фронт пешице, јуришајући у ослобођење и не жалећи живот свој! Изабрали су „царство небеско“ како је и кнез Лазар вековима пре њих, придруживши се Светом Сави! Видовдан је током протеклих шест столећа имао велики значај за српски народ. Често се дешавало случајно, понекад су временска поклапања удешавана намерно, али споменимо само да је 28. јуна 1878. започела распарава о Кнежевини Србији на Берлинском конгресу, 28. јуна је Франц Фердинанд убијен у атентату у Сарајеву, 28. јуна 1919. године завршен је рад Париске мировне конференције, 28. јуна 1921. донесен је први устав уједињене југословенске државе, 28. јуна 1948. донесена је Резолуција Информбироа (писмо КПЈ упућено је 27. марта), 28. јуна 1989. свој највећи успон доживела је политика Слободана Милошевића, 28. јуна 1990. у Загребу је укинута конститутивност српског народа у Хрватској, 28. јуна 2001. Слободан Милошевић је изручен Трибуналу у Хагу...И по мени највећи парадокс је везан за 1 св. Рат. Са Видовданом у Сарајеву је започет , да би на крају, Велики рат завршен је миром у у дворцу Версају, баш о Видовдану 1919., на начин као су о њему сањали младобосанци и Гаврило Принцип тачно пет година раније – победом, ослобођењем и уједињењем!

Несумњиво је да је Видовдан у историјском погледу највећи и најаутентичнији празник српског народа. Спомен на Косовску битку, неугаслу прошлу славу, вековну борбу за слободу и нада у будућност део су тековина идеје Видовдана. Косовски завет је зато много шири од Косова поља, односа Срба и Албанаца... Политичка злоупотреба Видовдана, баш као и настојања да он буде омаловажен и занемарен, представљају суштински напад на демократска права и идентитет српског народа. У томе лежи снага овог празника, у поруци коју носи више од 600 година, а порука је управо реченица св. Кнеза Лазара

« Земаљско је замалена царство,
а небеско увек и довека»

Протојереј Малиша Миловановић

КНЕЖЕВА КЛЕТВА

Одломак изгубљене песме

Цар Мурате у Косово паде,
како паде, ситну књигу пише,
Те је шаље ка Крушевцу граду,
На кољено спрском кнез-Лазару:
"Ој Лазаре, од Србије главо!
Нит' је било, нити може бити:
Једна земља а два господара,
Једна раја, два харача дајеЧ
Царовати оба не можемо,
Већ ми пошљи кључе и хараче,
Златне кључе од свијех градова
И хараче од седам година;
Ако ли ми то послати нећеш,
А ти хајде у поље Косово,
Да сабљама земљу дијелимо."
Кад Лазару ситна књига дође,
Књигу гледа, грозне сузе рони.
- -
Да је коме послушати било
Како љуто кнже проклињаше:

"Ко не дође на бој на Косово,
Од руке му ништа не родило:
Ни у пољу бјелица пшеница,
Ни у брду винова лозица!"

Битка на Мишару
Припреме и позадина битке

Док је Карађорђе са шумадијском војском био још на Морави и чекао напад Турака од Ниша, Турци из Босне, предвођени босанским везиром Сулејман -пашом Скопљаком и пашама Синаном и Хасаном, су продрли преко Мачве до Шапца, ослободили га опсаде и потиснули устанике до ушћа реке Вукдраже у Саву. Истовремено, један јачи одред Турака под командом сребреничког Хаџи-бега је кренуо из Соко града према Ваљевској нахији. Турски план је био да се ова колона у Палежу споји са главнином која је из Шапца требало да настави ка Београду.

Јаков Ненадовић је известио Карађорђа и затражио помоћ, а овај му је поручио да што дуже задржава Турке како зна и уме, док он не стигне, пошто победи Турке на Делиграду. Стојан Чупић и прота Матеја Ненадовић су преговарали са Турцима у Бадовинцима, задржавши их двадесетак дана да са главном војском не пођу на Шабац. Када је босански везир стигао са војском до Шапца, Карађорђе је већ победио на Морави и кренуо у Подриње.

Карађорђе је са војском брзо стигао до Лајковца, а одатле је кренуо ка шанцу на Кличевцу код Ваљева. Главнину војске је предао Милошу Обреновићу да прихвати борбу са Хаџи-бегом. Карађорђе је очиледно хтео прво да се ослободи Хаџи-бега, а онда да нападене Сулејман-пашу Скопљака. Хаџи-бег је поражен 1. августа (20. јула по старом календару) 1806. код Братачића.

Босански везир је са својом војском истог дана кренуо из Шапца ка Београду. Десно крило његове војске на челу са бањалучким Хасан-пашом су устаници дочекали у Месарцима и потиснули ка Шапцу. Главнина турске војске под командом Сулејман-паше је наставила напредовање и увече се улогрила у селу Ушће. Ту су тих током ноћи напали Јаков Ненадовић и поп Лука Лазаревић. Ујутро су се устаници повукли, али су друге ноћи опет напали Турке. Босански везир је одлучио да се повуче до Шапца и да чека повољнију прилику да нападне Београд.

9. августа је српска војска јачине 6.000-7.000 пешака и до 2.000 коњаника била на Мишару и стигла на Мишарско брдо. Устаници су почели да подижу шанац између Саве и Јеленачке шуме, негде на заравни мишарског брда, јер је Карађорђе видео тактички и стратешки потенцијал, будући да је добар преглед терена испред брда, одакле ће се Турци кретати. Многи наводе да је положај шанца био пресудан за победу. Док шанац још није био изграђен, Турци су 10. августа изашли из свог логора око Шапца и напали Србе. Двапут су јуришали и двапут су били одбијени.

Према опису Јанка Шафарика најдужа северна страна шанца је била дуга 303 метра, а источна 285 метара. Ров око шанца је био дубок 1.1 m, при врху широк 1.5, а при дну 0.8 m. На грудобрану је било постављено дебело и зашиљено коље у виду палисаде усправно са шиљцима нагоре, а испред њега је такође било пободено зашиљено коље. Од топова, српски устаници су поседовали четири топа, од тога два тешка топа Крња и Шибоња, једну хаубицу и једну кумбару.

Битка

13. августа Карађорђе је на ограду поставио стрелце у два реда, а иза њих у два реда борце који ће замењивати прве док пуне пушке. У сваком углу шанаца је поставио по један топ, а коњицу је сакрио у шуми.

На предлог својих заповедника, Сулејман-паша је одложио почетак напада док се боље не извиде положаји Срба и прикупи још војске. Већ око 12. августа код Шапца се окупило око 40.000 војника.

Унутар шанца, Карађорђе је по банкету рапоредио своје најбоље стрелце у два реда. Иза њих је разместио у два реда пешаке, који ће истрчавати, кад ослаби ватра, кад неко од бораца падне, да га замени. Како је у то време размак између стрелаца износио по метар, сваку ивицу шанца поседало је по 120 војника у једној врсти. Практично дуж грудобрана и у једној врсти налазило се око 2000 људи. Одређени број бораца био је задужен за извлачење рањеника, тако да је у резерви било око 4500 стрелаца. У средини шанца је поставио резерву за сваку страну и сваки крај шанца. Свако од старешина имао је своју резерву, коју је по потреби уводио у битку.

Његова (Карађорђева) резерва је била најбројнија и најискуснија. Одредио је носаче, који ће носити и склањати рањенике и оне који ће делити муницију. Одредио је и старешине, који ће одржаввати поредак у шанцу, ако неко затаји.
Прешавши речицу Думачу, турска коњица се развила у борбени поредак и лагано је пошла према Мишарском брду. За њом је ишла пешадија, а тобџије су поставиле топове на десној обали речице отворилe ватру на шанац. Код моста на Думачи се зауставио Сулејман-паша са својим штабом.
Кад је турска коњица натрчала на зараван испред шанца, коњи су почели да се претурају и да падају заплетени у препреке од дивље лозе. Тада су српски стрелци из шанца отворили ватру.

Док се ослабљена турска коњица прибирала за други јуриш, пристигла је и пешадија. Турци су наступали у линијском поредку, у густим масама. Турске старешине су поделиле своје чете и наредиле јуриш на шанац, али су многи војници попадали на земљу и набили се на оштро коље. Када су се приближили шанцу, коњица је убрзала, а пешадија потрчала. Међутим, устаници су одбили и овај напад.
Турци су у том тренутку застали оклевајући, а бегови су камџијама терали малодушне, али без успеха. Сулејман-паша је зато послао дервише и хоће да подигну морал. После овога је турска коњица навалила новом снагом, а предводио ју је Кулин-капетан из Босанске крајине. Турци су успели да се пробију до шанца и поскакали су на грудобране.

У том тренутку је Карађорђе дао знак српској коњици да крене у напад. Коњаници су се поделили у две групе. На челу једног крила је био поп Лука Лазаревић, а на челу другог су били Лазар Мутап и прота Матеја Ненадовић. Лука Лазаревић је појурио према шанцу, а прота Матеја је кренуо улево према турској артиљерији и везировом штабу. Изненађене тобџије су окренуле цеви према коњици, али без успеха. Након што су уклонили турску артиљерију, устаници са протом Матејом на челу су јурнули према турском штабу, али су им се испречили коњаници из везирове пратње. Након што је поразила везиреву заштиту, сељачка коњица је напала турску резерву на левом крилу према селу Орашцу.
Устаничка коњица под командом Луке Лазаревића је растерала турску пешадију око шанца и кренула је да је гони. Карађорђе је потом наредио да се отворе врата шанца и да српска пешадија крене у напад.

Битка је завршена у предвечерје око 6 сати великом српском победом. Аустријски посматрачи са друге стране Саве су послали у Беч вест о страшном турском поразу и да је на Мишару остало 1.172 мртва Турчина. У једном другом извештају ова бројка се попела на 3.000. На турској страни су погинули Синан-паша из Горажда, Кулин-капетан, капетан Мехмед Видајић из Зворника и његова два сина и многи други.

После битке

После битке „Мишарско поље било је тамно и изривено топовским ђуладима и пушчаним зрнима, а трава разнесена коњским копитима, покривено лешевима изгинулих Турака и натопљена људском и коњском крвљу. Потучени на Мишару, Турци су се повукли у логор испод Шапца и утврдили се дубоким ровом. Ипак, не осећавши се безбедним у њему, једне ноћи су покушали да побегну назад у Босну. У Китогу су их сачекали Стојан Чупић и Милош Поцерац са око 2.000 бораца и уништавали их. Милош је од преживелих Кулинових људи заплeнио Кулинову сабљу, одело и коња.
Око 1.000 Турака је упало у заседу коју је спремио одред проте Николе Смиљанића. Срби су убили око 500 људи, заробили 300 и запленили око 1.000 говеда и преко 30 кола оружја и муниције.
Најсмелији подвиг су извели Цинцар Јанко Поповић и Лазар Мутап који су јурећи за Турцима прешли Саву, сустигли их у селу Босут, посекли их, лешеве бацили у Саву, а они се са пленом вратили у Србију.

Након победа на Мишару и на Делиграду, Порта је била приморана да преговара о миру са устаницима, уз посредовање Аустрије и Русије. Порта је ферманом дала опроштај Србима за све што су учинили у трогодишњем устанку, показала спремност да Србима одобри аутономију ако изразе верност Порти, да прихвата установљење српског врховног кнеза и да Срби плаћају једном годишње царске дажбине у износу од 722.500 гроша.

Бој на Мишару

(спевао Филип Вишњић)

Полећела два врана гаврана,
Са Мишара поља широкога
А од Шапца града бијелога,
Крвавијех кљуна до очију,
И крвавих ногу до кољена.
Прелећеше сву богату Мачву,
Валовиту Дрину пребродише,
И честиту Босну прејездише,
Те падоше на крајину љуту,
Баш у Вакуп проклету паланку,
А на кулу Кулин-капетана;
Како па'ше, оба загракташе.
Ту излази када Кулинова,
Излазила, те је говорила:
„Ја два врана, два по Богу брата!
„Јесте л' скоро од доње крајине,
„Од Мишара поља широкога
„А од Шапца града бијелога?
„Јесте л' вид'ли млогу Турску војску
„Око Шапца града бијелога
„И у војсци Турске поглавице?
„Јесте л' вид'ли мога господара,
„Господара Кулин-капетана,
„Кој' је глава над сто хиљад' војске,
„И који се цару затекао,
„Да ћ' Србију земљу умирити
„И од раје покупит' хараче;
„Да ће Црног Ђорђа уватити
„И жива га цару опремити;
„И да ћ' исјећ' Српске поглавице,
„Кој' су кавгу најпре заметнули?
„Је ли Ђорђа цару оправио?
„Је л' Јакова на колац набио?
„Је ли Луку жива огулио?
„Је л' Цинцара на ватри испек'о?
„Је л' Чупића сабљом посјекао?
„Је л' Милоша с коњма истргао?
„Је л' Србију земљу умирио?
„Иде ли ми Кулин-капетане?
„Води л' војску од Босне поносне?
„Иде ли ми, хоће л' скоро доћи?
„Не гони ли Мачванскијех крава?
„Не води ли Српскијех робиња,
„Које би ме вјерно послужиле?
„Каж'те мене, кад ће Кулин доћи?
„Кад ће доћи, да се њему надам?"
Ал' бесједе двије тице вране:
„Ој госпођо, Кулинова љубо!
„Ради бисмо добре казат' гласе,
„Не можемо, већ каконо јесте:
„Ми смо скоро од доње крајине
„А од Шапца града бијелога
„Са Мишара поља широкога,
„Виђели смо млогу Турску војску
„Око Шапца града бијелога,
„И у војсци Турске поглавице,
„И вид'ли смо твога господара,
„Господара Кулин-капетана,
„И вид'ли смо Црнога Ђорђија
„У Мишару пољу широкоме;
„У Ђорђија петн'ест хиљад' Срба,
„А у твога Кулин-капетана,
„У њег' бјеше сто хиљад' Турака.
„Ту смо били, очима гледали,
„Кад се двије ударише војске
„У Мишару пољу широкоме,
„Једно Српска, а друго је Турска;
„Пред Турском је Кулин-капетане,
„А пред Српском Петровићу Ђорђе;
„Српска војска Турску надвладала.
„Погибе ти Кулин-капетане,
„Погуби га Петровићу Ђорђе;
„С њим погибе тридесет хиљад' Турак';
„Изгибоше Турске поглавице,
„По избору бољи од бољега,
„Од честите Босне камените.
„Нити иде Кулин-капетане,
„Нити иде, нити ће ти доћи,
„Нит' се надај, нити га погледај,
„Рани сина, пак шаљи на војску;
„Србија се умирит' не може."
Кад то зачу Кулинова када,
Она цикну како љута гуја,
Па кадуна 'вако говорила:
„Јао врани, да зла тога гласа!
„Још ми каж'те, два по Богу брата!
„Кад сте били, очима гледали,
„Знате ли још ког по имену
„Поглавара, кој' је погинуо,
„Од честите Босне камените?"
Говоре јој двије тице вране:
„Знамо сваког, госпо Кулинова,
„Сваког знамо, и казат' хоћемо
„Поглавара сваког по имену,
„И ко их је, кадо, погубио:
„Погибе ти Мемед-капетане
„Од Зворника града бијелога,
„Погуби га Милош од Поцерја:
„Пак погибе паша Синан-паша
„Из Горажда са Херцеговине,
„Погуби га Лазаревић Луко;
„Погибе ти Мула Сарајлија,
„Погуби га Чупић код Дреновца;
„Погибе ти Асан Беширевић
„У Китогу лугу зеленоме,
„Погуби га попе Смиљанићу;

„Погибе ти Дервентски капетан,
„Погуби га Ваљевац Јакове,
„На Добрави одс'јече му главу.
„Нешто Турак на Саву удари,
„На добријем коњма препловише,
„Утекоше у земљу Њемачку,
„Ками мајци да утећи могу!
„Зачуо их витез Цинцар Јанко,
„И зачуо Лазаре Мутапе,
„Припасаше свијетло оружје,
„Пријеђоше у земљу Њемачку,
„Пак по трагу пођераше Турке;
„Стигоше их на првом конаку,
„Баш на ушћу кид воде Босута.
„Истом Турци на конак одјали,
„У Босуту пред бијелом крчмом,
„Али Цинцар из краја повика:
„ „Стани, Туре! нијеси утекло." "
„С друге стране Мутап повикао.
„Кад то зачу Остроч-капетане,
„Лудо д'јете, одмах се препаде,
„Аџи-Мосто на мах обумрије;
„Ту долеће Цинцар са Мутапом,
„Мутап Мосту одсијече главу,
„Цинцар Јанко Остроч-капетану;
„Утече им од Градачца Дедо:
„А ни он им не би утекао,
„Ал' у Деда млого пријатеља,
„Па га сакри Њемачка господа.
„Кад згубише Остроч-капетана,
„Ту Србини како мрки вуци
„Од њих пусто одузеше благо,
„И добре им коње поваташе,
„А њих јадне у Саву бацише,
„И овако Сави говорише:
„ „Саво водо валовита, ладна!
„Ждери, Саво, наше душманине." "
„Посјекоше Остроч-капетана
„У Њемачкој пред бијелом крчмом,
„Не стиде се цара ни ћесара."
Кад то зачу Кулинова када,
Љуто цвили, до Бога се чује,
Јадикује кано кукавица,
А преврће како ластавица;
Па овако проклињати стаде:
„Бјео Шапцу, не бијелио се,
„Већ у живој ватри изгорјео!
„Јер код тебе Турци изгибоше.
„Црни Ђорђе, да те Бог убије!
„Од како си ти закрајинио,
„Млого ти си мајку уцв'јелио,
„А љубовцу у род опремио,
„И сестрицу у црно завио:
„И мене си јадну уцв'јелио,
„Јер ми згуби мога господара,
„Господара Кулин капетана.
„Попе Луко, рана допадну о!
„Јер погуби пашу Синан-пашу,
„Који знаде Босну сјетовати?
„О Милошу, пушка те убила;
„Јер погуби Мемед-капетана,
„Којино је био десно крило
„Ц'јеле Босне и њене крајине?
„О Јакове, да те Бог убије!

„Твоји двори пусти останули!
„Јер погуби Дервент-капетана?
„О Чупићу, жалости дочек'о!
„Јер погуби мулу Сарајевског,
„Који знаде и цару судити?
„О Китоже, не зеленио се!
„Смиљанићу, не веселио се!
„Јер погуби Беширева Асу,
„Кога љепшег у свој Босни нема?
„Остаде му злато испрошено;
„О Цинцаре, да те Бог убије!
„Мало јада по Турћији радиш?
„Ја шта тражиш по земљи Њемачкој?
„Јер погуби Остроч-капетана,
„Лудо д'јете, јединца у мајке?"
То говори Кулинова када,
То говори, а с душом се бори;
Доље паде, горе не устаде,
Већ и она црче од жалости

.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

ЦРКВА СВ.АРХ. МИХАЈЛА-БУРНАБИ

СРПСКА ШКОЛА

" СВ. ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ"

П О З И В А

сву заинтересовану децу на упис у школску 2018/19 , упис је 2., 9. и 16. септембра 2018., у 12:00 часова. Школа се одржава **недељом** од **9:30 –12:00** и има групе предшколску (4-6 година), млађу , средњу и групу од 12 и више година.

Школа почиње са радом у недељу 16. септембра 2018., благодарношћу Богу, а завршава рад крајем маја 2019 године.

У току школске године ученици ће учествовати на приредбама поводом храмовне славе, дана св. Саве као и на завршној школској приредби. Такође планирамо зимски и пролећни излет.

За све информације можете лично контактирати у цркви
госпођу Дару Миловановић
или електронском поштом,
протојереја Малишу Миловановића o.malisa.spc@gmail.com
www.starhangelmihailo.com

7837 Canada Way, Burnaby, BC

"КАО ШТО И МИ ОПРАШТАМО"

Ава Силуан је био један од оних Стараца око којих се скупљало много света, како калуђера тако и обичних лаика. Бескрајна љубав коју је показивао према свима, али и његово дубоко теолошко знање, учинили су га изузетним. Ако би се неко нашао у његовој близини, није желео ништа друго до да га слуша. За све проблеме и тешкоће имао је да каже утешну реч и да пружи савет.
Мноштво света је долазило само да чује његове благословене речи, али није било мало ни оних који су често одлазили код Аве да се исповеде и да затраже помоћ у духовној борби.
Један од таквих бејаше и Ђорђе, благочестиви домаћин који је обрађивао своје имање на Истоку. Често је одлазио код Старца, а овај би га саветовао о свему што би га занимало.
У последње време, међутим, већ дуго није био код Аве. Имао је проблема са једним суседом који му је чинио зла. Од њега је претрпео многе муке, али је био трпељив и превазилазио их је својим молитвама Богу. Но, како су дани пролазили сусед је бивао све гори а малтретирања за скромног Ђорђа било је све више. Једног дана његовом стрпљењу дсђе крај, а његова ојађеност беше толико неиздржива да се разгневи на свог суседа и одлучи да га казни. Међутим, сам није могао да му науди. Стога је сматрао бољим решењем да га преда суду.
Но, за једну такву одлуку требало је да пита Старца из пустиње. И заиста упути се у скит Аве Силуана.
Када стиже, Ава га прими са радошћу и одмах одоше у Црквицу скита. Приликом исповести Ђорђе откри Старцу своје дегодовштине са тврдокорним суседом, али и своју одлуку да га преда суду.

- Не иде друкчије, мој Аво, рече Ђорђе. Трудио сам се колико сам могао. Молио сам се из све снаге. Али и ја сам човек. Не могу више. Видите, у почетку је само био непријатељски расположен према мени. Потом преварама успе да ми узме пола имања. Ја и тада бејах трпељив. Оговараше ме свуда. Изгубих и пријатеље и познанике. Ширио је различите оптужбе о мени и свет преста да говори са мном. Али, најгоре од свега, Аво, је то што је пре неколико дана покушао да ме отрује. 0 томе се ради. Обузе ме огорченост и одлучих да га казним због свега што ми је учинио. Али, Старче, немам ни снаге ни храбрости. Стога ћу га предати суду, те ће га тако стићи заслужена казна, а ја ћу добити своју правицу.
Ово изговори Ђорђе, а Ава Силуан, ћутљив и смирен, одговори му:
- Чини како желиш, дете моје.
- Зар не мислиш, Старче, да ће бити још праведније, ако га казне строго? Имам познанике судије који ће се побринути за то, рече Ђорђе.
- Чини оно што ти пружа утеху, одговори Ава незаинтересовано.
- Било би то боље и за његову душу, је ли Аво? упита Ђорђе. али Старац не одговори.
- Е, па, да идем ја полако, рече Ђорђе, да не досађујем више твојој љубави. Идем право судији.
- Стани мало, дете моје. Не жури толико, рече Ава. Хајде прво да се помолимо да Бог благослови твој поступак.
Старац устаде, доведе Ђорђа и обојица стадоше пред икону Сведржитеља. Пошто се прекрсти, Ава поче да говори:
„Оче наш који си на небесима, да се свети име твоје, да дође царство твоје, да буде воља твоја и на земљи као што је на небу. Хлеб наш насушни дај нам данас,
и не опрости нам дугове наше као што ни ми не опраштамо дужницима својим".
На ове последње речи Аве Силуана, Ђорђе повика:
- Али Старче, не иде тако Молитва Господња. Да нисте мало погрешили?
- Заиста, дете моје, не иде тако Молитва Господња, рече Ава строгим гласом. Таква је, међутим, стварност. Пошто си ти одлучио да брата свога предаш суду, ја се другом молитвом за тебе не могу молити.
Ђорђе занеме. Узе благослов и врати се својој кући. Авине речи се дубоко урезаше у његову душу. Одлучи и тако и учини: трпео је суседову злобу све док овај није умро. А Ђорђе настави свој врлински живот понављајући поуку Старца Силуана:
- "Опрости нам дугове наше, као што и ми опраштамо дужницима својим..."

Црква и демократија

Црква не може да се поистовети ни са једним политичким поретком, па ни са демократским, који је постао „мит“ и идеал света. Она је своје институције, у свим епохама, мање или више, прилагођавала световним, истовремено стално наглашавајући своју различитост и посебност у односу на њих. Бити у свету, а не бити од света је антиномија која се стално манифестује у животу Цркве. Црквени живот је на известан начин драматичан и пун напетости између закона и љубави, „старог“ и „новог“, институционалног и харизматског. За разлику од световних, црквене институције немају разлог свог постојања у себи и по себи. Њене институције су еластичне и флексибилне, „иконичне“ и увек у сталном настајању и нестајању. Свака Литургија ослобађа људе крутог институционализма и конституционализма – робовања закону.

У Европи је првобитни однос Цркве и демоктарије стајао у знаку обостраног одбијања и одбацивања. Данас се пак све хришћанске цркве залажу за „демократизацију друштва и државе“ и противе се свим облицима тоталитаризма. Православна и Римокатоличка црква се истовремено опиру свим захтевима (споља и изнутра) за „демократизацијом Цркве“ истичући како је она „јерархијска“ а не „демократска“.

Спољашњи захтеви за демократизацијом Цркве од стране политичких центара моћи мотивисани су настојањем да се и она укључи и функционализује у „кодове“ демократске идеологије. Унутар црквени захтеви мотивисани су тежњом да Црква имитира световни поредак. Та „демократизација“ подразумева и активно учешће лаика у црквеној управи и свеукупном животу Цркве што је

последица поремећеног односа на релацији свештенство-верници.

Сукоб клирократског и демократског начела у Цркви има несагледиве негативне последице.

Између црквеног и демократског поретка постоје неке суштинске разлике:

1. Црква није само људска заједница, већ богочовечанска. Она разуме човека као релационо биће и Бога као човеково друга ја, који је активни субјекат у историјском процесу. Демократски поредак је утемељен на изразито антропоцентричној метафизици и антропологији, и на „умском праву“ (Хабермас). Црквом не управља народ већ Бог. У њој живот не зависи од „већине гласова“, премда се понекад неке одлуке и тако доносе. Све што је црквено није „власништво“ народа или свештенства већ самог Бога.

2. За Цркву је темељ сваке власти Бог, а за демоктарију „воља народа“.

3. У Цркви, условно речено, власт се простире „одозго“ на доле, а у демократији „одоздо“ на горе. Зато црквено уређење има извесну пирамидалну структуру и подсећа споља на полу-апсолутистичку монархију. То не уклањају ни тзв. „синодалне структуре“ и „одбори“. Ако би се и допустило да верници сами бирају свештенике и епископе, сам избор их не би чинио свештеницима и епископима. Црквена власт свој легалитет и легитимитет задобија искључиво хиротонијом (рукоположењем).

4. Црквена власт је „власт љубави“ и „служења“, а демократска „јурисдикцијска“, тј. власт као моћ владања над другима у складу са законом.
5. Црква остаје верна начелу „јединства власти“ (власт Цркве), а демократија је незамислива без начела „поделе власти“ (законодавна, извршна и судска).

6. Црква себе саморазумева као благодатни организам а никада као правну институцију. Право се у Цркви користи као у медицини хирургија (као последње средство да се спасе живот и реши проблем). Демократски поредак нужно пак подразумева правну државу.

Црквена и демократска власт су по својој природи две различите власти, непримењиве једна на другу. Њихов однос не треба да буде или-или већ и-и. Иако Црква није „демократска“, она нема ниједан разлог а да на политичком плану не подржи све друштвене субјекте који се залажу за државу утемељену на правди, праву, која штити људска права и слободе, унапређује културна добра, технички и технолошки развој, спречава све облике насиља и дискриминације, смањује јаз између богатих и сиромашних. Демоктарски поредак омогућава Цркви да слободно врши своју мисију у свету и истовремено јој не допушта да подлегне искушењу политичке моћи. Поред подршке од Цркве се очекује и да „демистификује“ демократију, тј. да јој одриче апсолутно важење и значење. Реформа и демократизација Цркве не, али реформа у Цркви и „христијанизација“ црквених институција и васпостављање међузависности свих црквених служби и равнотеже на релацији један-многи данас је за Цркву императив. Једино тако безлични однос претпостављени-потчињени неће тријумфовати над личним, благодатним односима отац-син. Свим чалановима Цркве потребна је слобода у Цркви а не слобода од Цркве, партиципација у „власти Цркве“ а не тражење власти над Црквом. Јерархијски поредак не траба тумачити, као што то многи чине, као субординацију, подређивање и потчињавање јер то Цркву претвара у „касарну“ и тоталитарни колектив.

Блаженопочивши прото-јереј-ставрофор
др Радован Биговић
Извор: Радован Биговић, *Црква у савременом свету*, Београд: ХКЦ – Службени гласник, 2010,

Црква наша – мајка наша

Црква наша, мајка наша,
Духовног је пуна млека,
Пуна хране за све душе,
А за болне пуна лека.

Црква наша, мајка наша,
Као харфа са сто струна,
Струне јече, душе лече,
Музике је свете пуна.

Црква наша, мајка наша,
У два света деце има,
И на небу и на земљи,
Све их држи на очима.

Црква наша, мајка наша,
Хиљаде је лета стара,
Ал’ опет је увек млада
Ка’ невеста вечног Цара.

Црква – старим снажна младост,
Црква – младим мудра старост,
Црква – тужним права сладост,
Црква – свима вечна радост.

В Е Ч Е РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

6. **ОКТОБАР** у 19:00

Свечана сала

СПЦ Св. Арханђела Михаила

7837 Canada Way, Burnaby

****

РЕЗЕРВАЦИЈЕ:

Биљана Кос 778-385-8245

Тања Суботић Брајић

778-898-3058

- **Вечера**
- **Програм**
- **Музика уживо**
- **Томбола**

САВ ПРИЛОГ ЈЕ НАМЕЊЕН ЗА ОТПЛАТУ ПОПРАВКЕ ЦРКВЕНОГ КРОВА И ПРОЗОРА

Резервишите карте на време!

Гостовање Фолклорног Ансамбла *Младе Србадије* на Грчком фестивалу 2018

Српски дани 2018

САВЕТИ ОНОМЕ КО СЕ ПРИПРЕМА ЗА ИСПОВЕСТ

У Светом Писму је речено: „*Сине мој! Ако приступаш служењу Господу Богу припреми своју душу на искушења: управи срце своје и буди чврст, и не дај да те узнемире мисли; прилепи се уз Њега и не одступај како би се на крају узвисио*“ (Сир.2,1-3).

Чим се одлучиш да постиш, да се кајеш и да исповедиш своје грехе одмах ће се појавити мноштво унутрашњих и спољашњих препрека. Непријатељи људског рода, сазнавши зs твој намеру на сваки начин ће те узнемираваати разним неприликама споља и сумњама, помислима и страховима изнутра. Али, све ће нестати чим покажеш да имаш чврсте намере. Човек треба да се исповеда што је могуће чешће, паузе између исповести треба да буду испуњене духовном борбом и напорима, који ће се учвршћивати припремама за претходну исповест и припремом за следећу.

Значи, често исповедање греха ће те чувати, подржавати и чинити бодрим сав твој духовни живот. Благодат Божја која делује у Светим Тајнама Покајања и Причешћа осетно чини да човек почне да осећа своје грехе и слабости, да се не упушта тако лако у грех и да се учвршћује у истинама вере: Црква и сав њен поредак му постају драги и блиски срцу. Иако је пожељно да човек има свог духовника, то уопште није обавезsн услов за истинско покајање. За човека који стварно пати због свог греха нема разлике код кога се исповеда: само да се што пре покаје и добије разрешење. Покајање мора бити потпуно слободно, без икакве принуде.

Исповест није разговор о својим недостацима и сумњама, то није једноставно упознавање духовника са собом. Исповест је Света Тајна, а не само „религијски обичај.“ Исповест је ватрено покајање срца, жеља за очишћењем која се рађа од осећања светиње, исповест и покајање су тзв. друго крштење, и сходно томе, у покајању умиремо за грех и васкрсавамо за светост. Покајање је први степен светости, ван Бога. Прва ствар за онога који се спрема за исповест мора бити испитивање срца. За то је потребно да се човек припреми неколико дана – да пости, да чита духовну литературу, да се више моли, да чита савете и поуке о Светој Тајни Покајања, да се сети и да запише своје грехе. Обично људи који немају искуства у духовном животу не виде ни мноштво својих греха ни њихову одвратност. Кажу: „ништа посебно нисам учинио“, „имам само ситне грехе, као сви остали“, „нисам крао“, „нисам убијао“ – тако често многи почињу исповест. А самољубље, нетрпљење прекора, безосећајност, човекоугађање, слабост вере, недостатак љубави према ближњем,, а малодушност и духовна лењост? Зар све то нису тешки греси? Зар је наша вера делатна и ватрена? Да ли сваког човека волимо као брата у Христу? Да ли смо достигли кротост, безгневље, смирење? Чиме објаснити нашу безосећајност на исповести, нашу умишљеност, ако не каменом безосећајношћу, мртвилом, смрћу душе и срца?

Зашто су Свети Оци, који су нам оставили покајне молитве, сматрали себе највећим грешницима, а ми смо убеђени да је код нас све у реду?! Што јаче светлост Христова обасјава срца, тим човек више осећа све мане, чиреве и ране. И обрнуто: људи који су зарођени у греховни мрак ништа не виде у свом срцу, а ако и виде не ужасавају се, јер немају са чим да упореде, јер је Христос за њих сакривен завесом њихових греха.

У покушају да се човек разабере у погледу моралног стања своје душе треба да се потруди да направи разлику између основних и секундарних грехова, између симптома и дубљих разлога. На пример, ми примећујемо, и то је врло важно, расејаност на молитви, непажњу за време богослужења, одсуство интересовања за слушање и читање Светог Писма, али зар ови греси не проистичу из маловерности или слабе љубави према Богу?! Треба у себи да приметимо својевољност, непослушност, самооправдање, нетрпељивост, тврдокорност и тврдоглавост, али много је важније да човек открије и схвати њихову везу са самољубљем и гордошћу.

Ако примећујемо у себи жељу да увек будемо у друштву с људима, ако испољавамо брбљивост, склоност ка подсмевању и оговарању, ако се превише бринемо о свом спољашњем изгледу и одећи, треба брижљиво да испитамо те страсти, јер се наша сујета и гордост најчешће тако испољавају. Ако претерано примамо к срцу животне неуспехе, тешко подносимо растанак, неутешно патимо за умрлима, зар се у јачини и дубини тих наших искрених осећања не крије неверје у благу Промисао Божју?

Постоји још једно средство које може да нам помогне у познању наших греха. Пре исповести треба да се присетимо за шта нас обично криве људи који живе заједно са нама, наши ближњи: често су њихова окривљавања, прекори и напади оправдани. Пре исповести треба да затражимо опроштај од свих пред ким се осећамо кривим да бисмо Светој Тајни приступили мирне савести. Приликом таквог испитивања срца човек треба да пази да не падне у претерану сумњичавост и ситничарску подозривост према сваком покрету срца; ако кренемо тим путем можемо да изгубимо осећај за битно и небитно, да се заплетемо у ситнице. У таквим случајевима треба привремено да оставимо испитивање своје душе и молитвом и добрим делима да просветлимо своју душу. Припрема за исповест се не састоји у томе да се човек што подробније присети греха, и да га чак запише, већ у томе да достигне оно стање усредсређености, озбиљности и молитве, у којем ће наши греси постати јасно видљиви као на светлости. Онај ко приступа Светој Тајни Исповести код духовника не треба да донесе списак грехова, већ осећање покајања, не детаљно препричавање свог грешног живота, већ скрушено срце.

Знати своје грехе још увек не значи покајати се за њих. Истина је да Господ прима искрену и поштену исповест, чак ако она и није праћена снажним осећањем покајања, ако и тај грех – камену безосећајност, исповедимо храбро и отворено, без лицемерја. Ипак, скрушеност срца, жалост због сопствених греха јесте оно најважније што можемо и треба да донесемо на исповест. Али, шта да чинимо ако се наше срце исушено од греха не орошава живоносним водама суза? Шта уколико су „немоћ духовна и телесне слабости“ толико велике да нисмо у стању да се искрено покајемо? Ипак, то није разлог да се исповест одлаже у очекивању осећања покајања. Бог се може дотаћи нашег срца и у току саме исповести, јер сама исповест, само гласно изговарање својих греха могу да омекшају наше срце, да изоштре духовни вид, да продубе осећање покајања. За превладавање наше духовне тромости служе молитвене припреме за исповест и понајвише пост. Исцрпљујући наше тело, пост нарушава наше телесно спокојство и душевни мир, који су погубни по наш духовни живот. Ипак, пост сам по себи само припрема и растреса терен нашег срца које после тога може да упије молитву, Реч Божју, Житија Светих и дела Светих Отаца, а што ће бити праћено појачаном борбом са својом греховном природом, што ће нас подстаћи да активно чинимо добра ближњима.

Наша безосећајност на исповести најчешће има корен у недостатку страха Божјег у нама. Ето, на то треба усмерити своје напоре. Због тога је веома корисно читање и размишљање о смрти, о Страшном Суду, о несрећном бивствовању грешника у паклу, о пролазности живота и о бесконачној величини вечности.

На исповести не треба очекивати питања, човек сам треба да уложи напор, јер је исповест подвиг и самопринуда. Треба да говори тачно, не скривајући ругобу греха уопштеним изразима. Прилично је тешко, али је неопходно на исповести избећи саблазан самооправдавања, одређи се покушаја да се духовнику објасне „олакшавајуће околности“, одређи се изговарања другима који су нас, наводно, навели на грех. Понекад се људи позивају на слабо памћење које, наводно представља препреку да се човек сети свих греха. И заиста, често се дешава да лако и брзо заборавимо своје грехе. Али, да ли се то дешава само због заборавности? Има например, случајева, кад је јако и до бола било повређено наше самољубље, кад нас је неко незаслужено увредио, или насупрот томе случајева који годе сујети: успеха, добрих дела, похвала, захвалности – свега тога се сећамо дуго година. Све оно што у нашем светском животу на нас оставља снажан утисак дуго и јасно памтимо. Не заборављамо ли своје грехе због тога што им не придајемо озбиљан значај?

Неки људи се боје и као да не верују да им греси могу бити опроштени и та бојазан понекад поприма облик болести. Осећај страха се темељи на недостатку вере, наде и љубави према милосрдном Господу, или пак на честом понављању греха. Труди се да не грешиш и онда ће се, уз Божју помоћ, смањити и брига за то да ти Господ неће опростити.
Не усуђуј се да помислиш да су твоји греси толико велики да нема смисла кајати се. Ко прима наше покајање? Ко исцељује наше греховне ране? Свемогући Бог. Запамти: Свемогући. Свемогући Лекар! И као такав, Он чини могућим опроштај и најтежих могућих греха

Има такозваних неисповеђених греха са којима многи живе много година, а можда и читавог свог живота. Све време они имају жељу да их открију духовнику, али их је превише срамота да о њима говоре и тако пролази година за годином. Међутим, они стално муче душу и припремају јој вечну осуду.

О, како се треба плашити непокајаних и неисповеђених греха! Наш живот је, како каже Апостол, *исто што и пара* (Јаковљ. 4,14), данас смо живи, а сутра нам се спрема крај. Где ћемо тамо сакрити своје грехе? Треба се стидети греха, а не покајања. Покајање је победа над самим собом, победнички трофеј због којег је онај који се покајао достојан сваког посштовања и части. Знак потпуног покајања је осећај лакоће, чистоте и неизрециве радости, када грех човеку изгледа исто онако тежак и немогућ као што је пре тога била радост.

Покајање неће бити потпуно уколико човек, кајући се изнутра, не донесе чврсту одлуку да се не враћа том греху. Али, рећи ћеш: „Како могу да обећам да нећу поновити грех? Зар није исправније мислити да ће се због наше немоћи, поновити? Јер, и на основу искуства свако зна да се кроз неко време човек враћа истим гресима и да се из године у годину не види побољшање?“ У ствари није тако! Нема случаја да приликом искреног покајања и добре жеље Свето Причешће које је човек примио, у души није изазвало благе промене. И тешко да човек може сам да суди о свом стању. Све већи захтеви према себи, строгост и изоштрен духовни вид често стварају утисак да греха има све више и да се њихово дејство појачало. Верник почиње да мисли да је постао још грешнији, да болести постају снажније. У ствари, много тога се побољшало, много зла је одбачено, али се на његовом месту појавило оно што раније није било примећено и борба се мора наставити истом снагом.

Често нам Господ по посебној Промисли Својој затвара очи за наше успехе, да би нас сачувао од сујете и гордости. И обрнуто: да не бисмо пали у очај и да бисмо се одлучили на борбу с грехом, Господ нам не допушта да одједном видимо слику свог греховног пада, која је крајње ужасна, већ нам, по мери нашег духовног узраста, отвара очи. Често грех дуго остаје у човеку, али честа Исповест, причешћивање Светим Тајнама поткопава и слаби његов корен. Па и сама борба против греха, патња због греха – зар већ то само по себи није напредак?! „Не бој се, чак и ако падаш сваког дана и одлазиш од путева Божјих, стој храбро, и Анђео-Чувар ће поштовати твоје стрпљење“, говори Свети Јован Лествичник. Па чак и ако нема овог осећања олакшања и препорода, треба имати снаге за повратак исповести, своју душу у потпуности треба очистити од нечистоте, треба храбро избацити све наказности, све гадости, без прикривања, без украшавања, очистити је од скврноте и прљавштине. Онај ко тежи ка томе увек ће успети! Само, не смемо себи да приписујемо своје успехе, да рачунамо на своју снагу, да се уздамо у своје могућности. Тако можемо да изгубимо све што смо стекли.

Спона матице и дијаспоре

Инспирисана величанственом прошлошћу и величином жртве св. кнеза Лазара, који нам је оставио у аманет славну жртву за Небеско Царство, наша песникиња и парохијанка Даринка Заставниковић из Ванкувера, дошла је на сјајну идеју.

Желећи да имамо подсећање на Видовданску жртву, у једној новијој форми, а са циљем повезивања матице са дијаспором, написала је песму о Видовдану. Убрзо са композитором Андрејем Андрејевићем који је написао музички аранжман, пројекту се прикључила и Даница Крстић, која је својим гласом оплеменила текст и музику песме. Пројекат је подржан и од наших познатих глумица, Тање Бошковић и Наде Ђуричин.

Наравно да је и наша дијаспора из Ванкувера учествовала у песми. Поред вокалних певача из Ванкувера, овом пројекту су се одазвали и парохијани обе цркве у Ванкуверу, цркве св. Арх. Михајла и цркве св.Саве, и на леп начин свим Србима у читавом свету поручили, да и после толико векова, и хиљада километара удаљености, наша срца идентично, баш као и Срби у матици мисле и диве се великој жртви св.кнеза Лазара и осталих ратника, који су животе своје положили бранећи крст свети и слободу златну.

Свима су срца испуњена поносом слушајући ову песму, и у исто време знајући да смо и ми на неки начин оставили потомцима, подсећање на Видовдан, слично као што су и нама песници и гуслари у претходним вековима нама преносили Видовданску епопеју са колена на колено.

У прилогу је линк са песмом, коју Вам препоручујемо да послушате:

Видовдане Свети – Vidovdane Sveti

Протојерај Малиша Миловановић

ДЕПРЕСИЈА

Депресија је позната од давнина али је данас све учесталија и тиме све значајнија као један од водећих узрока оболијевања. Према подацима Свјетске Здравствене Организације депресија је тренутно четврти здравствени глобални проблем, а до 2020. године ће се чак попети на друго мјесто. Процијењено је да око 4,5 % свјетске популације пати од депресивног поремећаја. Ризик за оболијевање од депресије током живота појединца износи 10-15 %. Од депресије обољевају све старосне групе широм земаљске кугле. Ипак, учесталија је код адолесцената, код жена у односу на мушкарце, код особа са лошим животним условима, у урбаним у односу на руралне дијелове, као и у одређеним дијеловима свијета (нпр. Африка, Сјеверна Америка и Блиски Исток).

Депресија није жалост, пролазна туга или нерасположење због одређених губитака или проблема, него поремећај, који може бити озбиљан и са фаталним исходом ако се не препозна и не лијечи. Значајно угрожава квалитет живота појединца у свим сегментима, али и његове породице и околине. Депресија је један од водећих узрока трошкова у здравству, не само због трошкова лијечења, већ и због кориштења боловања и смањене радне продуктивности. Раније је депресија често била игнорисана од стране обољелих, због непросвијећености, стигме која је пратила психијатријска обољења и других разлога али данас се на срећу ситуација промијенила набоље, као и дијагностика и терапијски модалитети.

Узроци

Не зна се поуздано узрок настанка депресије тако да постоје биолошке и психосоцијалне теорије. Међу биолшким теоријама, спомињу се генетски, имунолошки фактори али и поремећај неуротрансмитера. Неуротрансимитери су супстанце које су укључене у мождане функције и откривено је да је код депресије измјењен ниво неуротрансмитера у односу на особе које не болују од депресије. На овој теорији су развијени и многобројни антидепресиви, односно лијекови који се користе у лијечењу депресије, а који мијењају ниво неуротрансмитера, као што су серотонин, норадреналин, допамин и остали. Психосоцијалне теорије наводе утицај околине (губитак посла, вољене особе, злостављање, друге животне неприлике), психодинамске и когнитивне факторе (тип личности најшире речено), остале психијатријске болести (анскиозност, деменција, злоупотреба дрога..).

Дијагноза

Дијагноза се базира на клиничким симптомима током разговора са пацијентом или чланом породице. На основу DSM-5 (Дијагностички и Статистички Приручник sa Менталне Поремећаје) издатог од стране Амиричког Психијатријског Удружења, критерији за дијагнозу депресије (прецизније депресивне епизоде-MDE-Major Depressive Episode) су сљедећи:

-депресивно расположење већи дио дана, скоро сваки дан
-недостатак интереса и/или задовољства у свим (или скоро свим) активностима
-поремећај апетита (смањен или повећан)
-поремећај спавања (смањена или повећана потреба sa спавањем)
-недостатак енергије или умор
-смањење концентрације
-психомоторна успореност или узнемиреност
-осјећај непримјерене кривице или безвриједности
-размишљање о смрти или план за самоубиство-суицидалне идеје

Пет или више симптома присутно током најмање двије седмице, а да је бар један симптом депресивно расположење или недостатак интереса, као и да симптоми узрокују значајан поремећај у функционисању индивидуе (радно, социјално и друго). Симптоми не могу бити узроковани употребом психоактивних супстанци или другим медицинским/психијатријским обољењима, као напримјер смањеном функцијом штитне жлијезде, можданим ударом, мултиплом склерозом. Некад дијагностичке потешкоће долазе од тога што је тешко разлучити да ли особа болује од депресије или анксиозног поремећаја јер су извјесни симптоми исти код оба обољења (умор, поремећај спавања, поремећај концентрације) а некад јер депресивни пацијенти пате у исто вријеме и од анскиозности,чак половина и више. Ако особа има једну или више депресивних епизода, тада то називамо депресивни поремећај (MDD-Major Depressive Disorder). Већина пацијената ће се опоравити након једне депресивне епизоде али остаје повећана склоност према поновним депресивним епизодама. Са сваком новом депресивном епизодом, могућност нове депресивне епизоде се повећава.

Често постоје дилеме да ли особа болује од депресивне епизоде или просто тугује. Главна разлика између депресије и нормалне туге је хроницитет, односно трајање симптома двије седмице или дуже, као и поремећај функционисања особе, што иде у прилог депресије. Особа са депресијом има проблем са обављањем свакодневних обавеза.

У данашње вријеме постоји упитник PHQ-9 са 9 питања који пацијенти сами испуњавају и бодују од 0-3 постојање и тежину симптома, а који не само да помаже дијагностиковању депресије, него и за праћење успјеха лијечења.
Веома важно у приступу депресивном пацијенту је процијенити суицидални ризик или ризик од самоубиства или суицида. На основу истраживања закључено је да разговор о суицидалним мислима не повећава могућност да особа и почини самоубиство. Напротив, питати депресивног пацијента да ли се осјећа беспомоћно, да живот нема смисла и да ли размишља о самоубиству треба да буде неизоставни дио разговора. Ако постоје суицидалне идеје, треба даље раговарати о томе и процијенити озбиљност ситуације. У лакшим случајевима, поред адекватног лијечења и праћења пацијента, потребно је отворено разговарати са пацијентом и направити такозвани сигурносни план, односно шта урадити у случају погоршања и коме се обратити. У тежим случајевима, често је потребна хитна консултација психијатра или пријем пацијента у болницу, некад и против воље пацијента који није увијек способан да процијени потребу за лијечењем.

Терапијски приступ

Не оклијевајте да потражите помоћ доктора у случају да се препознате у овом тексту. Депресија је болест као и свака друга која се данас дијагностикује и лијечи. У терапијском приступу едукација пацијента игра суштинску улогу. Особа не треба да се осјећа кривом, јер то отежава процес оправка. Ваша болест нисте ви и не треба се поистовјећивати са симптомима и болести. Особа са депресивним симптомима треба да заузме проактиван и практичан приступ. Што више особа зна о својој болести, то више учествује у програму свог лијечења и процес излијечења биће бржи. У Британској Колумбији напримјер постоји “Bounce Back” онлине програм самопомоћи (self-help program), који може бити од помоћи у благим и средње тешким облицима депресије. Едукација и подршка породице је такође значајна. Два основна начина лијечења депресије су психотерапија и лијекови . Од разних оврста психотерапије најефикаснији у лијечењу депресије су CBT (Cognitive Behavioral Therapy), IPT (Interpersonal Therapy), BA (Behavioural Activation) и MBCT (Mindfulness-based Cognitive Therapy). Од лијекова су најпознатији и најчешће кориштени лијекови из групе SSRI (Selective serotonin-reuptake inhibitors) који повећавају ниво серотонина. Ипак, потребно је 2-4 седмице да лијекови почну да дјелују а 8-12 седмица да постигну пун ефекат. Нажалост, лијекови нису чудотворни и могуће је да код неких пацијената не дјелују. Тада је потребно, наравно у консултацији са доктором, или повећати дозу лијека или замијенити постојећи лијек другим лијековом или узимати два лијека. Лијекове је потребно узимати редовно, чак и након постигнутог терапијског ефекта, односно и када пацијент осјети побољшање и нестанак симптома. Редовно узимање лијекова смањује могућност поновне појаве депресивне епизоде.

Антидепресивни лијекови, наравно као и сваки други лијекови могу имати нежељене ефекте, као напримјер стомачне тегобе, анксиозност, поремећаји спавања, сексуалне функције, промјена тјелесне тежине и друге. Чест је отпор према употреби антидепресива због разних разлога-нежељених ефеката, негативног става према лијековима, цијене лијекова, страха из стварања овисности, стигме, итд. Будите стрпљиви је оправак захтјева вријеме.

Знајте да нисте сами и да имате подршку породичног доктора, породице, пријатеља, као и да постоје осим здравствних установа и непрофитабилне добротворне здравствене организације (напримјер Mood Disorders Association of BC). Најбољи терапијски успјех се постиже истовременом употребом лијекова и одласцима на психотерапију. Постоје и остале ствари каје са различитим успјехом постижу ефекат код лијечењу депресије, као напримјер редовно вјежбање, јога, затим терапија свјетлосним зрацима код сезонске депресије, неуростимулативне методе (напримјер електроконвулзивна терапија), надокнада препарата цинка, биљна терапија као напримјер St. John’s Wort (кантарион), те разне за сада експерименталне методе лијечења. Важно је скренути пажњу да се кантарион не треба узимати без сагласности љекара јер ако се узимају са осталим лијековима могу се јавити озбиљне интеракције, као напримјер ако се узимају истовремено са антидепресивима.

Савјети за превенцију депресије

Депресија је озбиљан поремећај који погађа велики број људи. Понекад се лијекови могу избјећа а некад су неопходни. Немојте да се устручавате да затражоте помоћ блиских особа ако имате проблеме и да разговарате о својим осјећањима. Такође, ако препознате неког из ваше околине ко показује горе наведене симптоме, отворено поразговарајте с њим и предоложите да посјети љекара. То је највећа услуга коју можете учинити некоме са депресивним обољењем. Ипак, ево неколико савјета како можете покушати да помогнете сами себи. Водите здрав и уредан живот. Може звучати као фраза, али је дјелотворно у борби са депресивним расположењем. Будите физички активни и вјежбајте, бар 30 минута дневно најмање три пута седмично. Вјежбање на природан начин подиже расположење јер се луче одређене супстанце (ендорфини). Чак и обична шетња и излазак у природу имају позитивне ефекте. Имајте редован ритам спавања и спавајте довољно. Храните се здраво-повећајте унос омега-3 масне киселине која се налази у орасима, ланеним сјеменкама, граху; појачајте дозу витамина и минерала (витамин Б комплекса, витамин Ц, фолну киселину, магнезиј, цинк, калциј, жељезо); уносите одређене аминокиселине (триптофан и фенилаланин) које се налазе у бадемима, кикирикију, сјеменкама бундеве, сусаму, млијеку, риби, итд. Уносите угљенехидрате (тјестенине, рижу, кромпир, паленту) јер утичу на подизање расположења, али наравно не претјерујте јер могу довести до гојазности.

Одвојите сваки дан вријеме да урадите нешто у чему уживате, имајте хоби, дружите се са пријатељима, играјте се са кућним љубимцима, приуштите си масажу, прочитајте опет омиљену књигу или погледајте опуштајући филм. Избјегавајте алкохол, цигарете и претјеране количине кафе. Алкохол након краткотрајне еуфорије дјелује депресивно, те га је потребно потпуно избјегавати. Не постављајте себи превисоке захтјеве, јер не морате бити савршени. Ако већ имате висок циљ пред собом, идете постепено у малим корацима и уживајте у прогресији. Борите се против негативних мисли-можете да направите списак добрих и позитивних ствари о себи и својој околини и подсјећајте сами себе на то сваки дан. Вјежбајте захвалност за све оно што имате сваки дан. И не заборавите да се смијете што више. Срећа је избор и изаберите да будете срећни и загрлите живот.

Др Татјана Суботић Брајић

СВЕТИ ОЦИ О ДЕПРЕСИЈИ

НОВОМУЧЕНИЦА МАРИЈА ГАЧИНСКА

исцелитељка од депресије
празнује се 26. јануара (+ 1930)

Као што се злато очишћује у огњу,
тако и велике жалости, очишћују,
оживотворавају, утврђују
и оздрављују душу.

свети Јосиф Петроградски

Тридесетак миља од Петрограда налази се градић Гачина, који је свим Петрограђанима познат по својим вртовима, парковима и палатама. У том граду је пре Револуције живела, надалеко позната, монахиња Марија. Матушка Марија је Револуцију 1917. године, дочекала на болесничкој постељи. Након прележаног енцефалитиса (упале мозга), оболела је од тзв. Паркинсонове болести (болест је добила име по лекару Паркинсону). Матушка Марија је била непокретна, тело јој беше као оковано, а бледолико лице више налик некој маски него живом људском лику. Могла је да говори, али са полу-затвореним уснама, кроз зубе, споро и једноличним тоном. Матушки ју зато била потребна стална помоћ, брига и нега. Морамо напоменути и то да ова болест често узрокује и велике психолошке промене (раздражљивост, замарајуће и тврдоглаво понављање уобичајених питања, претерани егоизам и егоцентризам, појаву сенилности, и сл.), те такви пацијенти најчешће завршавају у психијатријским болницама. Међутим, мати Марија, будући потпуни физички инвалид, не само да се није психички изобличила, већ је у потпуности открила необичне црте личности и карактера, несвојствене таквим болесницима. Постала је изузетно блага, кротка, скромна, повучена, посвећена непрекидној молитви, и своје тешко стање подносила је без роптања.

Будући кротка и трпељива, Господ јој је низпослао дар утешитељства. Тако су почели да је посећују потпуно непознати људи, опхрвани тугом, жалошћу, депресијом и крајњим очајањем. После разговора са њом, свако је проналазио утеху, осећао олакшање од сопствене боли, стишавање туге, смиривање страхова, нестанак депресије и очајања. Убрзо се за ову необичну монахињу прочуло и ван њеног града.

Матушка Марија је живела у дрвеној кућици на самом излазу из града. Посетио сам је у марту 1927. године. Док сам чекао да дође мој ред, разгледао сам бројне фотографије у примаћој соби. За око су ми нарочито запале фотографије митрополита Венјамина (новомученика петроградског) и митрополита Јосифа (који је убрзо постао вођа јосефитског покрета). Митрополит Јосиф је матушки на слици написао дирљиву посвету, наводећи велики одељак из свога дела У Очевом загрљају, док је митрополит Венјамин кратко написао: „Дубоко поштованој страдалници, матушки Марији, која од многих плачућих, утеши и мене грешног…“

Имао сам прилику да присуствујем чудотворном исцеливању напаћених душа. Неки младић, очајан због хапшења и прогона свога оца – свештеника, отишао је од матушке са осмехом, одлучивши да прими чин ђакона. Једну младу жену, опхрвану тугом, обасја радост и она одлучи да постане монахиња. Један старији човек, који је страшно патио због губитка сина, отишао је од матушке утешен и охрабрен. Нека старија жена, која дође плачући, отишла је мирна и оснажена.

Ушавши код матушке, рекох јој да ме напада страшна депресија, која понекад траје и по неколико недеља, те никако не могу да нађем начина да је се ослободим.

„Депресија је духовни крст“, рекла је. „Она се, на корист, даје грешнику који не зна како да се покаје, то јест, ономе ко после покајања поново запада у пријашње грехе… Стога, постоје само два лека која могу да лече ову, понекад изузетно тешку душевну патњу.

Човек мора да се научи покајању и да покаже његове плодове. Или, пак, да носи овај духовни крст, са понизношћу, благошћу, покајањем и великом благодарношћу Господу, сећајући се да Господ ношење таквог крста сматра плодом покајања…

Како само напослетку наступа велика утеха кад човек схвати да је његова обесхрабреност у ствари неприхваћен плод покајања, то јест, нека врста несвесног само-кажњавања услед одсуства тражених плодова… То би требало да нас учини кроткима, те депресија постепено ишчезава, а рађају се истински плодови покајања…“

Имао сам утисак да је неко, овим матушкиним речима, извршио хируршки захват на мојој души и

отклонио духовни тумор… Од ње сам отишао као потпуно други човек.

Године 1930, матушка је ухапшена. Оптужена је за контра-револуционарну пропаганду и учествовање у контра-револуционарном покрету, у складу са 10. и 11. параграфом 58. члана совјетског закона о криминалу. Поред ње, ухапшен је и њен брат. Поменуту организацију сачињавало је само двоје људи, а пропаганда против комунизма беше њен дар утешитељства. Сведоци њеног хапшења, сећају се застрашујуће слике ругања и окрутног насиља над трпељивом мученицом, одузетој и неспособној да начини било какав физички покрет. Матушкин политичко-религиозни злочин погоршан је и њеним одбијањем да призна митрополита Сергија, после његове познате Декларације из 1927. године, која је довела до раздора у Руској цркви.

Хапшење се догодило тако што су двојица Чеха упала у њену кућу, зграбили је за руке, извијене иза леђа, и по поду је одвукли од кревета до њиховог аутомобила… Савијајући њено многонапаћено, парализовано тело, убацили су је у кола и одвезли је. Њеног брата су одвезли у другом аутомобилу, тзв. црној марици (црној лимузини намењеној транспорту ухапшених у ноћној тмини, како Солжењицин објашњава у своме делу Гулаг).

Матушкиним пријатељима је било дозвољено да јој у затвор доносе скромне пакете. Међутим, након само месец дана, више нису прихватали пакете и само су кратко рекли: „Умрла је у болници“. (Такви беспомоћни пацијенти су најчешће убијани.) Њено тело није испоручено.

После деветомесечне истраге, матушкин брат, који се пожртвовано бринуо о својој сестри и примао посетиоце, осуђен је на пет година затвора у сибирском концентрационом логору.

Нека би Господ упокојио ове дивне душе.

Света новомученице Маријо, моли Бога за нас!

Млада Србадија на Грчким фест ивалима

Деца средње и најмлађе групе нашег Фолклорног Ансамбла Млада Србадија недавно су наступила на два Грчка фестивала.

У суботу, 10. јуна 2018. наши мали фолклораши су наступили на 27. Грчком Фестивалу Хране одржаном у Сурију при Грчкој Православној Цркви Св. Константина и Хелене, а затим и протеклог викенда, у недељу, 8. јула 2018. на Грчком Летњем Фестивалу у Ванкуверу који се одржава при Грчкој Православној Цркви Св. Николе и Димитриоса.

Деца средње групе су се представила са две кореографије из Шумадије а посебно су изазвали одушевљење свих присутних извођењем националног Грчког плеса Зорба, док су малишани из наше најмлађе групе Пилићи извели Коло уз песму Дечијег хора Колибри. Овим наступима Млада Србадија успешно је завршила фолклорну сезону 2017-2018. Свим нашим малим и великим фолклорашима као и њиховим породицама желимо незаборавно лето и позивамо их да нам се придруже у новој сезони 2018-2019 која почиње у септембру.

Сузана Тодоровић и Урош Савић

Страдални пут ка Царству Небеском

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН ВИДОВДАН

Да ли се Царство небеско осмјехује на нас, или да ли ми жалостимо наше светке претке својом немарношћу или заборавом за спасење својих душа и свога народа? – питање је које треба сваки православни хришћанин и сваки србин да се пита сваког дана.

Св. Кнез Лазар се питао ово питање цијелог свог живота и зато није имао дилеме када је дошао тренутак да одлучи као владар своје државе и свог народа ком царству ће се приволети. На његовим раменима била је превелика одговорност не само за једног државника и властелина већ као и човјека који је дијелио терет с душом свог народа и јасно сагледавао опасности које су му пријетиле.

И од те давне 1389. године, страдалне и славне битке на Косову, па све до данас сјећамо се жртве свих косовских јунака и мученика и витезова који су са својим светим и славним Царем Лазарем Хребељановићем отишли у битку да се никад не врате. Оставили су свим будућим покољењима свето покровитељство и сигуран путоказ кроз страдалну уску стазу православља ка путу у Царство небеско.

Наша Света Српска Православна Црква Св. Арханђела Михаила је у сјећање на Видовдан, велики празник, црвено слово, кога славе сви Срби гдје год да живе на Божијој планети, организовала свечану прославу Видовдана.

Најпре је 24. јуна након богослужења припремљен посни ручак за који се спонзорисала и припремила председница КСС Косовка Девојка Зденка Цумпф са својим сестрама. Затим је уследила Видовданска Академија у којој се кроз пјесме и рецитал обиљежио велики празник. Академија је била отворена *Тропаром Св. Кнезу Лазару* који је отпјевао Хор Обилић под диригентском палицом Олге Токмакове. Након тропара протојереј Малиша Миловановић је одржао Видовданско слово у коме се историјски осврнуо на улогу и значај Видовдана и Косовске битке.

Весна Ковач је затим одрецитовала *Видовдане мој очињи виде* а Хор Обилић је отпјевао још двије пјесме *Вјера наша, вјера славна* од св. Владике Николаја у аранжману свето Јелисаветског руског манастира и *Тамо Далеко* у аранжману Олге Токмакове.

Након милозвучног хорског појања Весна је одрецитовала још једну пјесму из косовског циклуса под називом *Кнез Лазар*. Зат им је Миланка Лајић отпјевала пјесму *Сини јарко сунце са Косова*. Програм је завршен ст иховима посвећеним косовској жртви свих пострадалих из *Канона Распећу Христовом*које је от пјевала Љиљана Тољевић у ћелијском напјеву.

У среду 27. јуна је одслужено празнично Вечерње богослужење са петохлебницом које је одисало миром уз благозвучно појање свештеника и појаца. На сам празник Видовдана одслужена је Света Литургија на којој су се верни и причестили, а затим је одржан парастос свим косовским мученицима од Видовдана до данас.

Видовдан је према ријечима Св. Владике Николаја "највећа слава српског народа. Он нас опомиње на победу и на васкрсење. Семе царства небескога, посејано светим Савом, никло је бујно и порасло велико. Богати плодови тога семена узбрани су на Косову пољу." Потрудили смо се да што свечаније прославимо Св. Кнеза Лазара и све свете косовске и српске мученике од Косова до данас који су зарад Царства Небескога и вјере православне положили животе своје за отачество.

Молитвама Св. Кнеза Лазара и свих светих косовских и српских мученика Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас и спаси. И подари и нама барем трунку оне вјере коју су наши свети косовски преци имали у тебе. И сачувај и нас и сву нашу дјецу која остају иза нас. Амин.

Одржани Српски Дани 2018

Већ деценијама се организују Српски Дани, фестивал у коме наша црквено-школска и српска заједница отвара врата свима – када као љубазан амбасадор дочекује госте у духу традиције српског народа на овим просторима далеко од родног краја.

Организујемо Српске Дане сваке године да се зна да овдје живимо и постојимо, да оставимо наше трагове у времену, да дамо свој допринос не само очувању наше вјере, нашег националног идентитета, нашег језика, културе и фолклора, већ и напретку и очувању канадског вишенационалног идентита.

У овом циљу се и ове године организовао овај фестивал који је био веома лијепо посјећен и одисао пријатном атмосфером.

Управни Одбор ЦШО на челу са председником Његошем Форцаном и КСС Косовка Девојка са својом председницом Зденком Цумпф, су уз многобројне добровољце предано организовали и одрадили све што су могли за што бољи успјех фестивала.

Од раних јутарњих сати у суботу је кренуло са окупљањем и велики број добровољаца је помогао да све протекне у реду и сви специјалитети да буду укусни. Био је присутан велики број дјеце и омладине. Наша омладина је узела учешћа и помагала у припреми и организацији и одрадили су одличан посао око организације и вођења културно-умјетничког програма. У програму су учествовале многе фолклорне групе из Ванкувера. Запажени су били наступи српских фолклорних група *Вук Караџић, Ветерани* и *Градина*. Специјални гост и су ове године били чланови Фолклорне Групе *Гаврило Принцип* из Виндзора који су дошли да својим наступом допринесу нашем фестивалу.

Ове године вриједна су била и дјеца која су такође одговорно помагала око продаје слаткиша и сладоледа а млади су помагали око популарног замка за игру.

Дарежљиви спонзори су и ове године својим финансијама помогли да се се све намирнице набаве и све организује како треба. Веома смо захвални нашим спонзорима који су се и сами јављали са жељом да помогну и дају свој прилог за српске дане. Ове године захваљујући спонзорима скупили смо рекордан износ од преко 40,000. Црква је наш дом и сви смо дужни да помажемо своју Цркву ради спасења својих душа – али Бог прима жртву само кад је из чисте љубави. Заиста је дивно и охрабрујуће видјети колико наши вјерници мисле о Цркви и искрено јој помажу. Према речима св. Владике Николаја – *не градимо ми Храм, него Храм гради нас.*

Поред спознора велики напор је учинила и госпођа Нада Шесто која је и ове године одрадила Вокатон, и у неколико седмица за редом прикупила додатних 4,520. Још један лијеп примјер пожртвовања из љубави за Цркву.

Садржајни Српски дани су били веома успјешни и лијепо посјећени. Као и сваке године имали смо уважене госте из помјесне градске владе који су провели неко вријеме са нама у знак подршке нашем фестивалу.

Свако по мало, свако на свој начин према према свом таленту је допринио. Велика захвалност за усјешне Српске дане припада свима подједнако, и добровољцима и учесницима програма и спонзорима али и свим гостима који су дошли и својим присуством помогли.

Све док љубав за Цркву, за српство и за ближњега међу нама влада има наде за будућа покољења и будуће Српске Дане.

Љиљана Тољевић

Светионици Православља – Предавања архимандрита Никифора (Миловића) о Манастиру Острог и Манастирима Свете Горе Атонске

Имали смо велику част и духовну радост да нам у посету са Аристотеловог Трга и Универзитета директно из Солуна дође уважени гост архимандрит Никифор, монах из Епархије будимљанско-никшићке. Започели смо дружење 13. маја када је о. Никифор стигао у нашу црквено-школску заједницу. О. Никифор је служио Свету Литургију заједно са нашим свештеником протојерејем о. Малишом Миловановићем уз узвишено појање свештеника и благозвучно отпојавање црквеног хора Облић.

У току неколико седмица о. Никифор је служио у свим богослужењима и провео вријеме у душекорисним разговорима и поукама са парохијанима. Такође је у склопу своје посјете одржао два предавања која су одисала манастирским миром и историографском пореклу и светости манастира.

Прво предавање је одржано 16. маја на Оданије Пасхе након Вечерњег богослужења. Окружен вјерним народом о. Никифор је срдачно предавао о великој српској светињи Манастиру Острог, од оснивања до данас и поделио тренутке из властитог живота и боравка у манастиру о коме не може да се прочита на интернету. Многи од нас су били и више пута на поклоњењу Св. Василију Острошком много живо описаних и поучних чињеница се могло чути по први пут и научити о Острошкој светињи. О. Никифор је поткрепио своје предавање уз презентацију и фотографијама не само из прошлости Острога већ и од пре неколико мјесеци и кроз годишња доба.

На крају предавања верни су заједно са оцем Никифором отпјевали молитвену пјесму Св. Василију Острошком – Василије Свети поносе монаха.

26. маја након Вечерњег богослужења о. Никифор је одржао је одржао предавање о Манастирима Свете Горе Атонске које је започело пјесмом посвећеној Хиландару – Расти расти мој зелени боре. Верни су одушевљено слушали о историјату светогорских манастира, монашком животу и устројству. Манастири свете Горе горе непрекидном светлошћу молитава и разумно међусобно сарађују у управљању Св. Гором у љубави и смирењу уз благослове Игуманије Свете Горе и Царице Небеске Пресвете Богородице.

О. Никифор је поделио по први пут виђен видео прославе славе у Испосници Светог Саве у Манастиру Хиландару и оставио све верне без ријечи и веома благодарне.

У знак захвалности за његов долазак и предивно предавање млади гуслар Кристијан Оњача је на крају прогама уз гусле отпјевао пјесму посвећену епском јунаку Марку Краљевићу.

Оба предавања су била лијепо посјећена и сви би вољели да је било још времена за предавања и

дружења. “Никада не треба нарушавати интересе Цркве нити користити Цркву као параван за егоистичке подвиге и самодоказивање. Црква није институција у којој долазе људи намргођених лица нити скуп где делимо критике и упутства другима. Верни треба да заволе Цркву, кућу Оца свог Небеског и да иду у Цркву из љубави. Црква је наш дом и са радошћу треба ићи Оцу Небеском.” – истакао је између осталог архимандрит у разговорима са вернима.

Уважени гост је такође био позван и од стране Руске Православне Цркве Св. Николе као и Грчких православних цркава у Ванкуверу и одазвао се на позиве и одлазио на богослужења.

Веома смо захвални Господу што нас је удостојио посјете и уваженом госту што се одазвао позиву наше Цркве и што је провео корисно вријеме са нама. Желимо му много успјеха у раду на његовој докторској дисертацији и надамо се да ће поново доћи и одржати нова предавања.

Љиљана Тољевић

Посета Његовог Преосвештенства Епископа канадског Г. др Митрофана Британској Колумбији

Током Илиндана Срби из Британске Колумбије, најзападније провинције Канаде, су имали велику част и радост да дочекају свог Архијереја и да присуствују светим Архијерејским литургијама и да приме Архипастирски благослов.

Уочи празника Св. Пророка Илије служено је празнично вечерње на којем је поред Епископа били протојереј-ставрофор Мирослав Дејанов и јереј Марко Радмановић. На сам дан празника служена је Св. Архијерејска Литургија која је окупила велики број верног народа. Након заамовне молитве Владика је освештао иконе коју су почетком године постављене у Цркви, а о. Марко се захвалио свим добротворима који су дали прилоге да се наша светиња украси са прелепим иконама.

У наставку Владика је изнео богонадахнуту беседу у којој је истакао живот и значај Св. Пророка Илије у време које је живео као и актуализацију његовог богоугодног подвига. Вредне сестре из Кола Српских Сетара су припремили трпезу љубави са којим су угостили сав верни народ.

Када се свечани ручак завршио Његово Преосвештенство је обишао радове на Цркви Св. Арх. Михаила, а после овога Владика се упутио у посету српских домаћина који су купили имање недалеко од Ванкувера у Бостон Бару. Овде је владика освештао имање и новоподигнуте куће.

Српски дани у Келони и прва канонска посета Владике Митрофана

На око четири стотине километара источно од Ванкувера сместио се град Келона који броји стотињак српских породица. Током прве седмице августа већ неколико деценија прослављају Српске дане, а од 2003.године када су подигли своју Богомољу у те дане прослављању и свог заштитника Св. Илију.

Ове године су имали посебну радост јер је по први пут Епископ канадски др Митрофан походио Келону и благослови верне српске породице које су се окупили на Св. Архијерејској Литургији која је служена у недељу 05. августа 2018.г. Г.

У току литургије била је литија око цркве а после освећење сласвког колача и кољива. Овогодишњи кум Петар Милојевић потрудио да подари пример домаћина и кума тако да је се својом породицом помагао важије прославе ове мисионарске парохије у протеклој години. Ове обавезе прихватио је новоизабрани кум Синиша Ивковић који се недавно доселио у Келону.

Током прославе Илиндана како у Ванкуверу тако и у Келони сва богослужења пратио је хор састављен од хориста цркве Св. Саве и Св. Арх. Михаила из Ванкувера.

Јереј Марко Радмановић

СРПСКИ ФОЛКЛОРНИ АНСАМБЛ
МЛАДА СРБАДИЈА

ПОЧИЊЕ

УПИС

ЗА НОВУ СЕЗОНУ
2018-2019

9. **СЕПТЕМБРА**

Mlada.srbadija.vancouver@gmail.com

SERBIAN FOLKLORE ENSEMBLE
MLADA SRBADIJA

STARTS

R E G I S T R A T I O N S
for new season
September 9

ОТПЛАТА ПОПРАВКЕ ЦРКВЕНОГ КРОВА И ПРОЗОРА

Позивамо све људе добре воље да нам помогну у отплати трошкова поправке црквеног крова и прозора. Благодаримо свима унапред. Поправљајући кров поправљамо себе и односе са нашим ближњима.

REPAYMENT OF CHURCH ROOF & WINDOWS REPAIRS

We invite all people of good faith to help us pay for the church roof and windows construction repairs. Your donations will be greatly appreciated. We repair ourselves and our relationship with others as we help repair the church roof.

Information:

Parish Priest **V. Rev. Malisa Milovanovic**
604-715-1908
President of St. Archangel Michael Church School Congregation
Njegos Forcan 604-314-1161

Synaxis of The Seventy Holy Apostles

In Luke 10:1-17, the Lord appoints seventy men to go out as missionaries – as apostles. Though not so prominent as the Twelve, the Seventy carried out their missions with fervor and enthusiasm. The Tradition of the Church confirms that the Seventy remained true to the Lord and God.

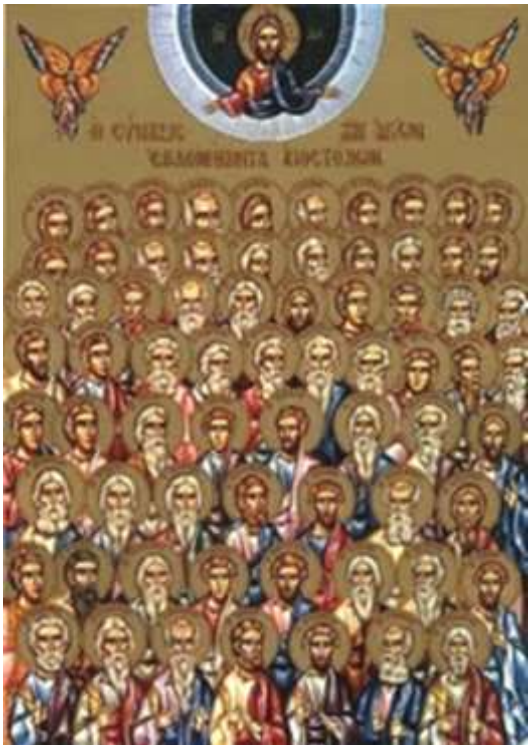

Names of Seventy Apostles:

James the Lord's brother, bishop of Jerusalem.
Cleopas, bishop of Jerusalem.
Matthias, who supplied the vacant place in the number of the twelve apostles.
Thaddeus, who conveyed the epistle to Augarus (Abgar V).
Ananias, who baptized Paul, and was bishop of Damascus.
Stephen, the first martyr.
Philip, who baptized the eunuch.
Prochorus, bishop of Nicomedia, who also was the first that departed, 11 believing together with his daughters.
Nicanor died when Stephen was martyred.
Timon, bishop of Bostra.
Parmenas, bishop of Soli.
Nicolaus, bishop of Samaria.
Barnabas, bishop of Milan.
Mark the Evangelist, bishop of Alexandria.
Luke the Evangelist.
Silas, bishop of Corinth.
Silvanus, bishop of Thessalonica.
Crisces (Crescens), bishop of Carchedon in Gaul.
Epænetus, bishop of Carthage.
Andronicus, bishop of Pannonia.
Amplias, bishop of Odyssus.
Urban, bishop of Macedonia.
Stachys, bishop of Byzantium.
Barnabas, bishop of Heraclea
Phygellus, bishop of Ephesus. He was of the party also of Simon.
Hermogenes. He, too, was of the same mind with the former.
Demas, who also became a priest of idols.
Apelles, bishop of Smyrna.
Aristobulus, bishop of Britain.
Narcissus, bishop of Athens.
Herodion, bishop of Tarsus.
Agabus the prophet.
Rufus, bishop of Thebes.
Asyncritus, bishop of Hyrcania.
Phlegon, bishop of Marathon.
Hermes, bishop of Dalmatia.
Patrobulus, bishop of Puteoli.
Hermas, bishop of Philippi.
Linus, bishop of Rome.
Caius, bishop of Ephesus.
Philologus, bishop of Sinope
Olympus and Rhodion were martyred in Rome.
Lucius, bishop of Laodicea in Syria.
Jason, bishop of Tarsus.
Sosipater, bishop of Iconium
Tertius, bishop of Iconium.
Erastus, bishop of Panellas.
Quartus, bishop of Berytus.
Apollos, bishop of Cæsarea.
Cephas.
Sosthenes, bishop of Colophonia.
Tychicus, bishop of Colophonia.
Epaphroditus, bishop of Andriace.
Cæsar, bishop of Dyrrachium.
Mark, cousin to Barnabas, bishop of Apollonia.
Justus, bishop of Eleutheropolis.
Artemas, bishop of Lystra.
Clement, bishop of Sardinia.
Onesiphorus, bishop of Corone.
Tychicus, bishop of Chalcedon.
Carpus, bishop of Berytus in Thrace.
Evodus, bishop of Antioch.
Aristarchus, bishop of Apamea.
Mark, who is also John, bishop of Bibloupolis.
Zenas, bishop of Diospolis.
Philemon, bishop of Gaza.
Aristarchus.
Pudes.
Trophimus, who was martyred along with Paul.

God Exists

People often ask whether God exists. And if He does, how can it be proven? It is the most difficult question that can be asked. God certainly exists. This is apparent mainly from four things: First, faith in God is a universal phenomenon among all mankind. From the very beginning of the time that we are able to trace mankind on earth, we find his faith in God.

The most primitive men and the most civilized believe in God. And it is also true that we can say that their faith is not always right. As we noticed previously, men have believed or do believe in God as a star, or an animal, or a stone, or a man, or something else. However, the fact remains that all men of all ages believe in God.

Yet it should be pointed out that there are those who contend that they do not believe in God. This is especially so in the twentieth century, where Marxists hold to an atheistic theory and philosophy. Through violence, they attempt to uproot faith in God. To some extent they have succeeded, but not entirely. The chief thing they do is that, by destroying faith in the true God, they lead people to superstition, to belief in astrology and different forms of fortune telling.

But faith in God is so deeply rooted and natural to man that it cannot be anything else but true. Secondly, the existence of the world, with its multitude of precise natural laws, leads us to believe in the existence of God. We marvel at the universe and how it is sustained in ceaseless motion without a collision that would destroy it. Even more we marvel at the human organism, at how much perfection and harmony it has. Its functioning is one of the most complex and admired phenomena that exist.

Have you ever stopped to think what a complete chemical laboratory is a little flower, which can transform water and earth into such beauty, with so many colours and fragrances? Within a single pot, plant different seeds and you get different flowers. Isn't all of this proof that there exists a Creator? Can there be a house without a builder? Can there be a watch without someone having constructed it? A ship or an aeroplane or a spaceship that can travel without a Commander? Do not be deceived when you hear about self-propelled missiles–they have their commander from afar. Even more to the point, they have their manufacturer. We come back, therefore, to the saying, "Every house is made by someone and He that made all things is God."

Thirdly, there is another powerful proof of the existence of God. That is, the voice of our conscience. It commends us when we do what is right, moral, and just; it censures us when we step out of line and we do what is not right, what is immoral and unjust. Who planted this voice within us? Who else but God? Fourthly, whether we like it or not, we must accept the fact that we all have the problem of death. We are drawn to the belief in life after death and to a longing to return to our origin. We feel like migrating birds that fly away and return. We do not know why we have this feeling, but even so it leads us to believe in God and in an other-worldly origin of ours.

All that we have said up to now indicates so powerfully that there is a God, that it would be difficult for someone to doubt it. However, the real proof of the existence of God is our faith. The person who believes does not require any other proof or evidence. His faith is tangible proof of God. He does not require any evidence. He feels and experiences the existence of God. He is within God and God resides within him. If the faithful person needed proof of his own existence, then he would also need proof of God's existence. But who doubts his own existence? Perhaps only a madman.

What faithful person can doubt the existence of God? No one.

But in order to be faithful, we must have a pure heart. . "Blessed are the pure in heart, for they shall have sight of God." Blessed and happy are those who have a pure heart, for they shall see God.

Most holy and All-knowing God, You know our souls and our hearts. You know who has a clean and who has a soiled heart. You see the faith and unbelief and deceit of men. Even more so, You know that the man who lives in misery tries to find happiness–true happiness. And it is a fact that true happiness is found only in You. Do not misunderstand us, my God. Do not turn against even the most sinful or the most unfaithful. Do not turn away from or scorn even the most blasphemous against You. We are all Your children. True, we offend You. But bear with us. Forgive us all. Grant us a clean heart in which to enthrone our belief in You. Bring it about that all may know Your existence. Live inside every human heart. Let all human existence be dedicated to You, the Creator of the Universe, the Father of us all. You exist, and we believe in You, and we worship You. With Your perfect love, You have revealed Yourself even to those who doubt You and to those who reject You.

Divine and Human Nature of Christ

The Holy Scriptures speak of the divine nature and divinity of Christ in many places, but we will refer to only a few. Let us begin with Thomas, who had doubted His divine nature. However, in John, 20:28, Thomas proclaims without any reservations or doubt, "My Lord and my God!" Christ is Lord and God. St. John characteristically states, "In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God." The Son and Word of God is truly God. We will make only one more reference, to St. Paul, who states, "God was revealed in the flesh" (I Timothy, 3:16).

With absolute faith, the Church Fathers preached the divinity of Christ. St. Eirinaeos, emphasizing that his faith was received from the holy Apostles and their disciples, believes, "in one God, Father almighty, and in one Christ Jesus, the Son of God, incarnate for our salvation." And he confirms that the Son of God is truly God. And he continues, "If man had not been joined to God (i.e., united in Christ), he would not have been able to partake of incorruption." We find the same teaching about the divinity of Christ–His divine nature–in Gregory of Nyssa, in Basil the Great, in John Chrysostom, in Cyril of Alexandria, in Athanasios the Great, and in many other Fathers of the Church. The Fathers explain that the Son is not the same Person as the Father, and that with His Incarnation, the Son did not suffer "change or alteration." He remains perfect God.

Let us now look a bit at the human nature of Christ. We must first emphasize that He is the Son and Word of God made man. St. John clearly tells us, "The Word was made flesh" (John, I:14). St. Paul tells us, that the Incarnate Word is in all things like us human beings, with a soul, body, rationality uncorrupted passion, hunger, thirst, fatigue, etc. "similar in all things to us" but "without sin" (Hebrews, 4:15).

Christ Himself calls Himself "the Son of Man," in this way declaring that He is perfect man. He also acknowledges that He is descended from David. In the Epistle to the Hebrews (2:10-15), St. Paul tells us, among other things, "since therefore the children share in flesh and blood, He Himself likewise partook of the same nature, that through death He might destroy him who had dominion over death, that is the Devil, and deliver all those who through fear of death were subject to lifelong bondage." Since human beings are comprised of flesh and blood, so likewise the Son and Word of

God assumed the same elements. St. Paul tells us further that Christ assumed flesh and blood so that by His death as man, He could defeat the Devil, who has the power of death; so that He could destroy death, "by death trampling down death." The Church Fathers Gregory Nazianzen, John Chrysostom, John Damascene, and Athanasios the Great in their teachings agree that Christ "became man in nature and in truth and assumed human nature with all of its properties." "Not another kind of flesh, but the same with which we are all afflicted." This scriptural teaching about the human nature of Christ and His condescending to humanity is summarized in the Third Article of the Nicene Creed, which states, "Who for us and our salvation descended from Heaven and became Incarnate by the Holy Spirit and the Virgin Mary and became man."

We must state here in very simple terms that although the Son and Word of God became Perfect Man, He became truly perfect, which means He became man without sin, just as Adam and Eve were originally created as sinless beings. Christ has no connection with sin, which entered man through the intervention of Satan. Although the Son and Word of God became man and is Godman, His two natures remain distinct. One does not absorb the other. The two natures are distinct and separate, united in the same person, Christ. He is "dual in nature, but one person." Two natures, one person. His human nature united with His divine nature becomes itself divinized, without, of course, passing beyond its limits or ceasing to be human. In this way, united with Christ we become divine in the moral sense and are saved. Our human nature becomes divine, without, of course, it being altered, or participating in the divine nature. Keeping the above in mind, and in particular that the divine nature remains unchanged, we understand why the Virgin Mary is called Mother of God. She truly gave birth to God. How could this be? Only through a miracle. "Whenever God wills, He overthrows the order of nature."

O Jesus, You Who are God-man, Your mercies are unfathomable. Great is Your condescension to us. Unfathomable is Your Incarnation. We accept all of these as Your true children. Only our faith–and even this is Your gift to us–brings us to the beginning of the comprehension of this great Mystery. With faith and humility, we beseech You to receive us. Take us with You. Cleanse us of every stain and impurity. Restore us to our ancient glory, to be like Adam before his disobedience and fall. Make us godly. Make us Yours. Grant us eternal life in Your Kingdom.

Sacraments

Our Church has seven sacraments, and they are the following:

1. Baptism 2. Chrismation 3. Holy Eucharist 4. Repentance and Confession 5. Priesthood 6. Marriage 7. Holy Unction

We have to say here that the great sacrament of our Church is the salvation of man through Christ. These things that we have called sacraments are holy ceremonies through which divine grace is transferred to man and which cleanses, sanctifies, and guides him to his salvation. Among the seven sacraments of the Church the first four are obligatory for everyone. They are necessary for the salvation of man. The next three are optional; in other words, they are received if the person wishes them for himself.

An explanation is needed here. It is not necessary for someone to become a priest in order to be saved, but if someone is a priest, all the members of the Church are obliged to accept him as a priest. It is not necessary for someone to marry in order to be saved, but if Christians want to live with a partner they have to accept the sacrament of marriage or else they sin. And it is not necessary for the salvation of man to receive Holy Unction, but when all Christians are ready to die, they must accept it and respect it as a sacrament.

The sacraments are sent from God. Their beginning is found in the Holy Scriptures and in Tradition. When we write about each individual sacrament we will also refer to the Scriptural passages which established them.

When we speak about sacraments we have to know that the doctrines of the Church are also called sacraments. These are the supernatural and godly truths that remain incomprehensible and mysterious to the limited mind of man, and it is only with faith that man makes them a property of his soul. We said that with the seven sacraments divine grace is imparted to man, cleansing, renewing, sanctifying him, and guiding his salvation.

This does not mean that there are no other ways in which divine grace is imparted to man. There are prayer, sermons, study of Holy Scripture, blessing of water, venerating holy things and many other ways. Divine grace is imparted through all these ways, but these are not enough for the salvation of man. The seven sacraments, and especially the first four are absolutely necessary for his salvation. We should also know that among the four compulsory sacraments, the first two, that is baptism and chrism, are never repeated. In other words, they are performed one time only for each person. Moreover, ordination is also never repeated. It is done only one time for the individual.

Holy Communion, Repentance and Confession, and Holy Unction are repeated, and man should often partake of the Holy Eucharist, often repent and confess, and often approach Unction. Holy Matrimony is permitted to someone up to three times.

This does not mean that a man can have simultaneously three wives. No. If he loses his first wife he may marry another, and if he loses the second he may marry a third. The same applies to the woman.

Lord Jesus Christ, You became man, were crucified, died as man on the cross, descended triumphantly into Hades, were resurrected and ascended, bringing human nature with You and You have made possible the mystery of our salvation. You also established the seven sacraments of our Church through which we especially receive the divine grace for our purification, cleansing, sanctification, and salvation. We thank You for all these. We give You as much praise and glory as our weak human powers permit. We fervently beg You, to open the eyes of our mind, heart, and soul to understand the great mystery of our salvation that comes from You and the seven sacraments. And not only to understand them, but to receive from them Your divine grace like the sap that nourishes the vine of our spiritual life, and through the sacraments to live united with You. Make us understand that this is the alpha and omega of our lives.

Baptism

The first of the seven sacraments of our Church is Baptism. It is sent from God. Christ Himself commanded it when he said to His disciples: "Go therefore and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit" (Matthew, 28:19); elsewhere He said "Go into all the world and preach the gospel to the whole creation. He who believes and is baptized will be saved; but he who does not believe will be condemned" (Mark, 16:15 -16). In these words of Christ we see firstly that He established baptism, and secondly that baptism is absolutely necessary for salvation: "He who believes and is baptized will be saved; but he who does not believe will be condemned." It should be noted here that, even though He was sinless, Christ was baptized. He was baptized so that He could teach us in a practical way that we benefit from being baptized. The command and example of Christ were applied by the Apostles, and are and will continue to be applied till the end of the world by the Church. Actually, baptism should take place after catechism. The person who will be baptized is first of all catechized. He is taught the Orthodox faith. He accepts the faith and is then baptized. Infant baptism has prevailed, however, even from the first centuries of Christianity. Why? The reason is that no one should die unbaptized, since there is no salvation for him who is not baptized. You may ask what happens to a little baby that dies before it is baptized? We cannot answer this question. What we do know is that the baptized person is saved. What will happen to the person who apart from his own will, dies unbaptized is a matter for God and He will judge.

We cannot know the will of God, nor can we become judges of God. What happens, though, with the catechesis of an infant? All the responsibility of the catechesis falls on the godparent and the parents of the baptized. They must catechize the baptized infant. Baptism is performed with three immersions in water, just as Christ ordained, "In the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit."

The Orthodox Church does not accept baptism by sprinkling or pouring of water, unless there is absolute need for it. It does not accept these other forms of baptism because the very word baptism means immersion, plunging in water. Christ said "baptized" not "sprinkled."

He who is baptized is cleansed from original sin and from all other sins that he has committed up to the time of his baptism. His immersion in water symbolizes death. The Orthodox Church does not accept baptism by sprinkling or pouring of water, unless there is absolute need for it. It does not accept these other forms of baptism because the very word baptism means immersion, plunging in water. Christ said "baptized" not "sprinkled." He who is baptized is cleansed from original sin and from all other sins that he has committed up to the time of his baptism. His immersion in water symbolizes death.

The sinful man dies. The baptized person is reborn and becomes a member of the Church, the mystical body of Christ. He puts on Christ. "Those who are baptized in Christ, put on Christ." After baptism, or rather with baptism, he enters the Kingdom of God. He is saved. This creates a problem, however. Because he has entered the Kingdom of God, because he is saved, does this mean he will remain there? No. That will depend on the individual and the effort he puts into not soiling the new garment again with sin, and not dirtying the beauty of the soul.

We say that it depends on the individual because "God desires all men to be saved and to come to the knowledge of the truth" (1 Timothy, 2:4). Although with baptism he is cleansed from all sin and from original sin, the Christian does not cease to be free, and not unlike his forefathers who disobeyed God, so too after his baptism he may not follow God or do His will, but rather do his own will. St. Paul tells us "Do you know that all of us who have been baptized into Christ Jesus were baptized into his death? We were buried therefore with him by baptism into death, so that as Christ was raised from the dead by the glory of the father, we too might walk in newness of life" (Romans, 6:3-6). This is how it is. We should not be serving sin and working for the sake of sin after baptism. Unfortunately, though, many of us return to our old ways. Though we entered the Kingdom of God through baptism, it is possible to be driven out from the Kingdom of God by the sins that we commit, just as Adam and Eve were driven out of Paradise. Baptism is also called illumination because with it man comes out of the darkness of sin and into the light of righteousness–the light of Christ. He is illumined. He becomes wholly light and life, and radiates divine light and spirituality. In the past, the catechumens were called the "illumined." Baptism is also called the fountain of renewal because man is reborn through baptism.

Christ, You are the true light Who illumines and sanctifies every man who enters the world, You who by deed and word taught and established the sacrament of baptism in order for man to be cleansed from original sin, from all sin, Who gave baptism for the death of the old man, and for the reborn man to become a member of Your Church– Your mystical body– and to work no longer in sin and for sin, make, O Lord, everyone accept this great gift of baptism. Make the baptized and reborn return no more to the old deception, nor become slaves of sin. Make them remain in the light, in freedom, and in Your grace, love, and kingdom. Make them remain holy, honourable and healthy members of Your mystical body as long as they are on earth, and after death grant them eternal life and Your kingdom. Accept O Lord our thanksgiving and doxology, for to You belongs all glory, thanksgiving, praise, and worship.

Orthodox Catechism, Bishop Sotirios

Righteous Elizabeth the mother of St John the Baptist

The Righteous Elizabeth was the mother of the holy Prophet, Forerunner and Baptist of the Lord, John. She was descended from the lineage of Aaron, and Saint Elizabeth was the sister of Saint Anna, the mother of the Most Holy Theotokos. The righteous spouses, "walking in all the commandments of the Lord (Luke 1:6), suffered barrenness, which in those times was considered a punishment from God.

When Elizabeth gave birth to a son, through the inspiration of the Holy Spirit she announced that his name was John, although no one in their family had this name.

They asked Zachariah (who had been rendered mute) what the child's name was, and he wrote the name John down on a tablet. Immediately the gift of speech returned to him, and inspired by the Holy Spirit, he began to prophesy about his son as the Forerunner of the Lord.

When King Herod heard from the Magi about the birth of the Messiah, he decided to kill all the infants up to two years old at Bethlehem and the surrounding area, hoping that the new-born Messiah would be among them.

Herod knew about John's unusual birth and he wanted to kill him, fearing that he was the foretold King of the Jews. But Elizabeth hid herself and the infant in the hills. The murderers searched everywhere for John. Elizabeth, when she saw her pursuers, began to implore God for their safety, and immediately the hill opened up and concealed her and the infant from their pursuers.

In these tragic days Saint Zachariah was taking his turn at the services in the Temple. Soldiers sent by Herod tried in vain to learn from him the whereabouts of his son. Then, by command of Herod, they murdered this holy prophet, having stabbed him between the temple and the altar (MT 23: 35). Elizabeth died forty days after her husband, and Saint John, preserved by the Lord, dwelt in the wilderness until the day of his appearance to the nation of Israel.

A Visit from His Grace Canadian Bishop Right Revered Dr. Mitrofan to British Columbia

During the St. Elijah holiday the Serbs from British Co-

lumbia, the Canadian farthest western province, have had a great honor and joy to welcome their archbishop, to be present in archbishop's liturgies and to receive the episcopal blessing.

On the eve of the St. Elijah the Prophet was served holiday vesper where together with the Bishop were serving proto-presbyter stavroforos Miroslav Dejanov and presbyter Marko Radmanovic. On the St. Elijah day the Archbishop's Liturgy was served where a number of faithful people was gathered. After the prayer behind the Ambon the Bishop has consecrated the icons which were placed inside the church this year. Father Marko has thanked all donors who gave donations that helped our sanctuary to be beautified with beautiful icons.

The Bishop has then given a graceful sermon where he has emphasized the life and the importance of St. Prophet Elijah in the time when he has lived and the significance of this God pleasing accomplishment. Hardworking sisters from the Ladies Auxiliaries have prepared agape holiday lunch for all present.

After the lunch, His Grace has visited the church construction site at St. Archangel Michael Serbian Orthodox church and then he went to visit Serbian families who have purchased an estate on the outskirts of Vancouver in Boston Bar. The bishop has blessed the estate and the newly built Serbian homes.

Serbian Days in Kelowna and the First Canonical Visit of Bishop Mitrofan

Kelowna is a town located at about four hundred kilometers eastern from Vancouver and it has around hundred families living there. During the first week in August for over decades now, they celebrate Serbian Days, and since 2003 when they consecrated their parish home they celebrate their patron saint St. Elijah.

This year, they had a special joy as the Serbian bishop for Canada Dr. Mitrofan has visited Kelowna for the first time and blessed the faithful Serbian families that have gathered in Archbishop's liturgy held on Sunday, August 5, 2018.

During the liturgy there was a litany procession around the church and blessing of slava bread and wheat. This year's slava godfather Petar Milojevic was a host not only in this celebration, yet he was helping with all events of this missionary parish all year round. New godfather for the next year is Sinisha Ivkovic who has recently moved to Kelowna.

During the St. Elijah celebration, both in Vancouver and Kelowna, there were cantiniers from both St. Sava and St. Archangel Michael church choirs singing in all divine services.

Presbyter Marko Radmanovic
Translation by Ljiljana Toljevic

ЛОВАЧКО И РИБОЛОВАЧКО ВЕЧЕ

20. октобар

19:00 Ловачка вечера
Такмичење
Томбола и вредне награде
Забава уз живу музику и тамбурашки оркестар

Продаја и резервација карата:
Биљана Кос **778-385-8245**

Позивамо све ловце и риболовце да се пријаве за
ТАКМИЧЕЊЕ У НАЈБОЉЕМ ЈЕЛУ.
Ловци и риболовци могу се јавити
Татјани Брајић Суботић
778-898-3058
*****

7837 Canada Way, Burnaby, BC

Information:
Parish Priest **V. Rev. Malisa Milovanovic**
604-715-1908
President of St. Archangel Michael Church School Congregation
Njegos Forcan 604-314-1161

Духовне поуке

Лаж опасну, проповедају секташи кад говоре да не треба децу крштавати, него кад деца порасту и познаду шта је то вера, онда их тек ваља крстити. Човече и сине човечији, затисни уши твоје од таквих лудих речи. Јер ако ти чедо твоје умре некрштено, ући ће у онај свет као нечисто и неусиновљено од Бога. С ким ће, дакле, бити у вечности, и чијим ће се назвати? Гле, ти не чекаш да чедо твоје порасте и сазна шта је то вода и млеко и мед и хлеб и лек, па тек онда да му даш све то. Него му дајеш иако оно то и не зна. Ти знаш, шта је за њ добро и спасоносно, зар оно то мора знати у колевци? И ако чедо твоје има гушобољу, хоћеш ли га лечити, или ћеш чекати док оно порасте и сазна шта је то гушобоља? А наследни грех је несрављено тежа бољка од гушобоље. Па кад од гушобоље лечиш чедо своје, лечи га и од оне теже болести, којој је лек крштење. Да ти не умре чедо некрштено, јер се иначе никад и нигде у вечности нећеш срести с душом његовом.

Људски род имао је једнога праоца, Адама. Сав људски род, дакле, представљао је једно многогранато дрво, коме је један корен, Адам. Према томе сви људи су били по свом телесном корену, по праоцу Адаму, браћа. Но то телесно братство људи показало се ништавним пред духовним небратством још на првим синовима Адамовим. Телесни брат убио је свога брата, јер међу њима није било јединства духа, ни братства духовног. Христос је назван Новим Адамом. Он је нови корен новог човечанства, новог многогранатог дрвета. Он је објавио правог Оца, а то је Бог, и установио право братство међу људима, а то је братство духовно, то јест јединство духа, јединство вере, јединство циља и јединство живота. Човече и сине човечији, не полажи ништа на братство по Адаму, јер је и сам стари Адам нашао своје спасење у Христу, Новом Адаму. тиме се он одрекао свега свога потомства које је ван Христа. Тако су они који се нису прикалемили уз нови Христов корен, остали сирочад, без оба оца: без праоца телесног, Адама, и без Оца небесног, кога је Христос објавио свету и коме се само кроз Христа може прићи.

Њивом Божијом назива апостол све верне. Ви сте њива Божја (Кор. 3,6). Господ Исус Христос јесте небески сејач, који изиђе на њиву своју да сеје семе своје. Благо онима који душу своју омекшају и учине како би божанско семе Христово порасло и донело плод. Благо теби, човече и сине човечији, ако Богом посејано семе у души својој чуваш, плевиш од корова и браниш од зверова и тичурина. Погледај око себе и види, како су се сада намножили зверови и тичурине да Христов усев погазе и униште. Семе Христово пада у разум, те се разум светли Богом; и пада у срце, те се срце испуњава љубављу Божјом; и пада на вољу човечју, те човек свим делима својим прославља Бога Творца својега.

Спасење душе – једини је смисао свих трудова човекових на земљи. Они који не знају за спасење душе, не знају нити могу знати зашто се труде и муче. Но кад се говори о спасењу, мора се говорити и о Спаситељу. Јер не може бити спасења без Спаситеља. Хиљаде година народи земаљски чекали су Спаситеља с неба, тражили су Спаситеља, говорили или бајали о Њему. Једно је било опште убеђење свих народа, наиме, да Спаситељ не може бити обичан човек него Бог. Ми хришћани знамо да се јавио Бог-Спаситељ, и донео спасење душама свих оних који желе спасење. у црквеним песмама стално се на крају чује молитва: „Спаси душе наше“.

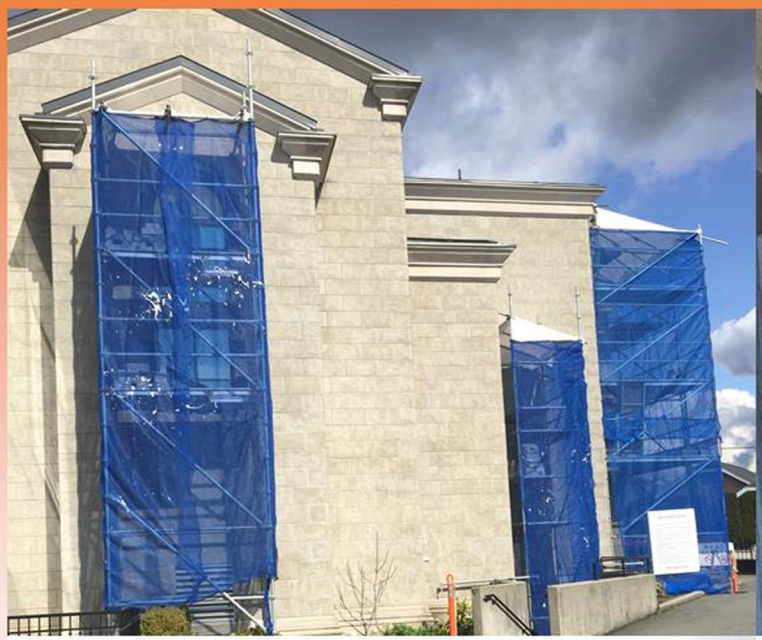
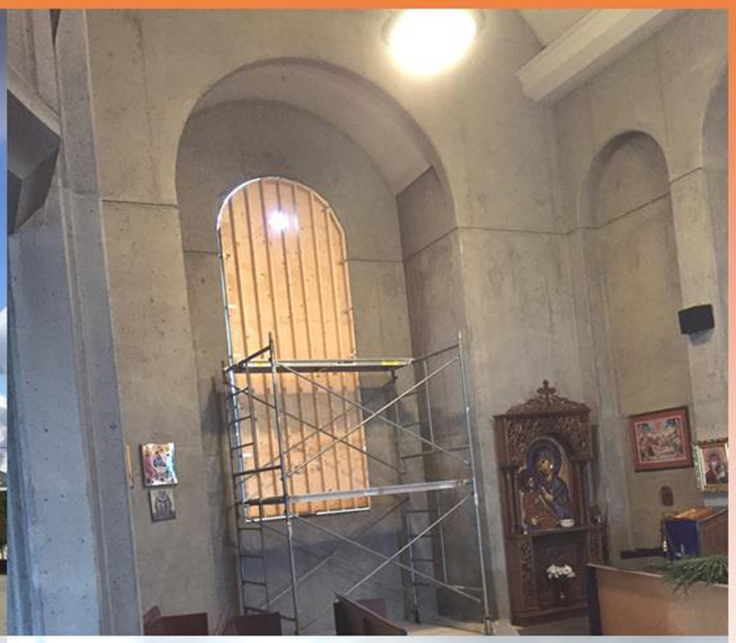

ОТПЛАТА ПОПРАВКЕ ЦРКВЕНОГ КРОВА И ПРОЗОРА

Позивамо све људе добре воље да нам помогну у отплати трошкова поправке црквеног крова и прозора. Благодаримо свима унапред. Поправљајући кров поправљамо себе и односе са нашим ближњима.

REPAYMENT OF CHURCH ROOF & WINDOWS REPAIRS

We invite all people of good faith to help us pay for the church roof and windows construction repairs. Your donations will be greatly appreciated. We repair ourselves and our relationship with others as we help repair the church roof.